

Analiza Rynku Turystycznego Stanów Zjednoczonych

Fot.1. Flaga Stanów Zjednoczonych.
Źródło:<http://pl.wikipedia.org>

Agata Szostek
ORT/W

Wstęp	2
I. Informacje Ogólne	3
Polonia w USA	11
Regiony koncentracji Ruchu turystycznego USA.....	16
II. Rynek Recepcji Turystycznej lata 2007-2009	24
III. Rynek Emisji Turystycznej	36
1) Aktywność turystyczna mieszkańców USA	36
Prognozy UNWTO rozwoju turystyki do 2020 roku	39
2) Turystyka Krajowa.....	40
IV Znaczenie rynku USA dla rynku turystycznego w Polsce	40
Zakończenie	45
Bibliografia:	47

Wstęp

Różne językowo i kulturowo, wojujące pomiędzy sobą ludy tubylczych Amerykanów, w tym stosunkowo mniej rozszczerzeni Inuit, zamieszkiwały obszary dzisiejszych Stanów Zjednoczonych, przez co najmniej ostatnie 20 000 lat. Przed przybyciem Europejczyków, i co za tym idzie, sprowadzeniu siłowo przez nich na te ziemie pojmanych w Afryce Zachodniej i zniewolonych Afrykanów do pracy na plantacjach, populacja autochtonów stanowiła grubo ponad milion mieszkańców. Wskutek ścierania się z technologicznie bardziej zabójczą imigracją Europejczyków, populacja tubylcza poddana była chronicznym działaniom wojennym, kulturowo wyniszczającym. W wyniku została sprowadzona do znikomego ułamka nowej całości. Murzyni zaś, pierwotnie niewolnicy, wskutek krwawej wojny secesyjnej w latach 60. XIX wieku i wygranej przez przeciwników niewolnictwa zostali uwolnieni. Proces ich integracji społecznej, jak i Indian, nadal trwa.

Dziś USA jest zarówno po części wymieszanym kulturowo, etnicznie, religijnie i obyczajowo krajem. Z drugiej strony, jest także głęboko miejscami spolaryzowanym, podzielonym politycznie, etnicznie, ekonomicznie i obyczajowo państwem. Jest to obecnie kraj o populacji liczącej ponad 307 mln ludzi z tendencją wzrostową, nacechowany dużym wzrostem imigracji (legalnej i nielegalnej), szczególnie z sąsiedniego Meksyku. Nadal tu niektóre przetrwały społeczności Indian utrzymują odrębność kulturowo-narodowościową (Lakotowie, Hopi). Wielu Indian służy czy służyło w siłach zbrojnych USA (np. Nawahowie służyli podczas II wojny światowej jako Indianie szyfranci). We wielu środowiskach o odosobnionym charakterze etnicznym, imigranci czy rodzimi obywatele w dużej mierze utożsamiają się z etnicznością przodków, jednak nie jest to krajową normą społeczną.

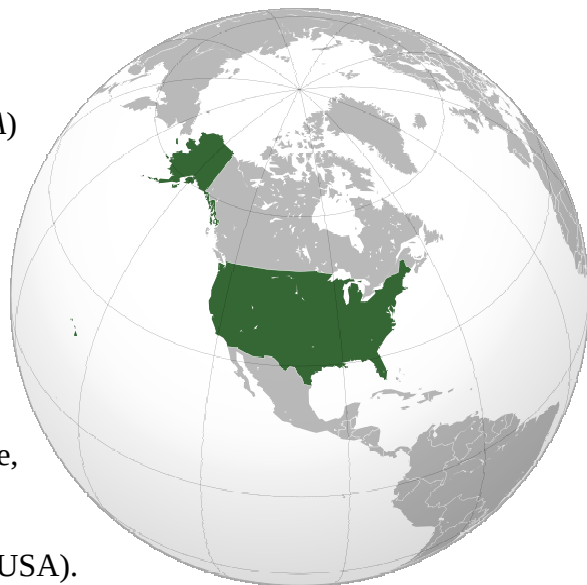
Dla naświetlenia zmian historycznych: Od 20 stycznia 2009 prezydentem USA jest urodzony w stanie Hawaje Mulat Barack Obama, który jednak nie jest potomkiem niewolnika, ponieważ jego ojcem był kenijski student zagraniczny, który przyjechał do USA na Hawaje na studia. Matką kandydata Obamy była biała kobieta ze stanu Kansas, studentka na Hawajach, tamże osiadła i zamężna ponownie z innym studentem, Indonezyjczykiem, emigrującą czasowo do muzułmańskiej Indonezji. Obama i jego rodzina przemieszczali się z matką. Przyszły senator USA i prezydent Obama po raz pierwszy spotkał się z rasizmem nie na rodzimych Hawajach, lecz uczęszczając do szkoły publicznej w Dżakarcie – ze strony indonezyjskich dzieci.

I. Informacje Ogólne

Stany Zjednoczone, Stany Zjednoczone Ameryki

(ang.: *United States, United States of America, US, USA*)

- państwo w Ameryce Północnej graniczące z Kanadą od północy, Meksykiem od południa, Oceanem Spokojnym od zachodu, Oceanem Arktycznym od północnego wschodu, Oceanem Atlantyckim od wschodu. Trzecie pod względem liczby ludności (po Chinach i Indiach) i trzecie pod względem terytorium (po Rosji i Kanadzie) w skład którego wchodzi jeszcze pozastanowe wyspy na Pacyfiku (Baker, Guam, Howland, Jarvis, Johnston, Kingman, Mariany Północne, Midway, Palmyra, Samoa Amerykańskie, Wake) i na Atlantyku (Wyspy Dziewicze, Navassa, Portoryko - największa z nich, formalnie państwo stowarzyszone z USA).

Dewiza: (angielski) *In God We Trust* (Bogu ufamy)

Hymn: *The Star-Spangled Banner* (Gwiazdzisty Sztandar)

Konstytucja Stanów Zjednoczonych

Język urzędowy → Nie ma określonego oficjalnego języka urzędowego

Język używany angielski, hiszpański

Stolica Waszyngton

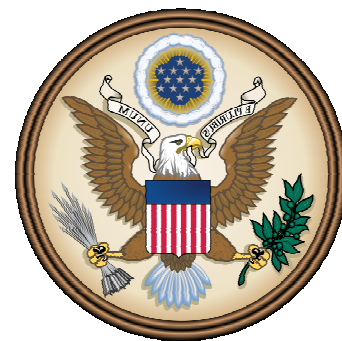
Ustrój polityczny republika prezydencka

Typ państwa federacja

Głowa państwa prezydent Barack Obama → Zastępca głowy państwa

wiceprezydent Joe Biden

Szef rządu Barack Obama → Zastępca szefa rządu Joe Biden

Powierzchnia → 3. na świecie

Fot. 2. Godło Stanów Zjednoczonych
Źródło wikipedia.pl

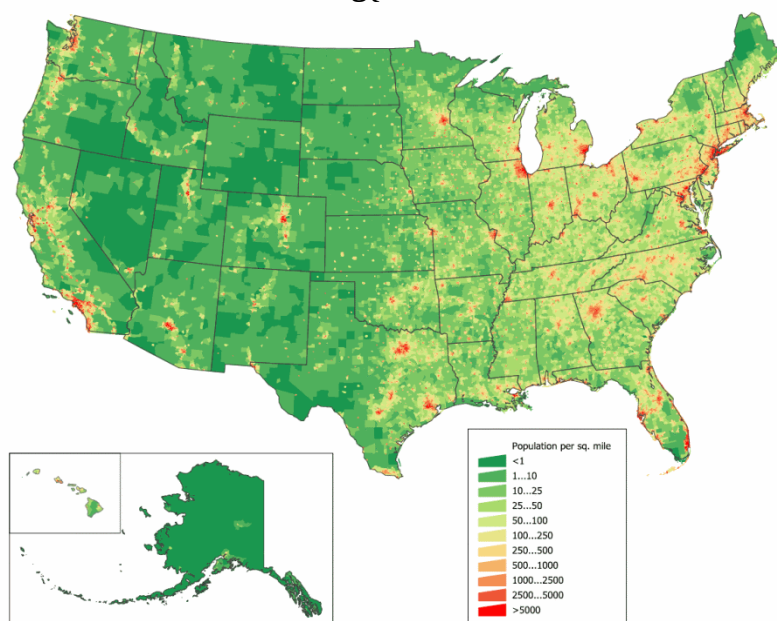
- całkowita 9,826,630 km²
- lądy 9,161,923 km²
- wody śródlądowe 664,707 km²

Uwaga: dane dotyczą jedynie 50 stanów i okręgu stołecznego

Liczba ludności (2008) 3. na świecie

- całkowita 307,212,123 (lipiec 2009.)

Fot.3 średnia gęstość zaludnienia 31,72 osób/km²

Źródło. Wikipedia.pl

Porównanie: US to połowa powierzchni Rosji, ok 3/10 powierzchni Afryki, ½ powierzchni Ameryki Pd (trochę większa od Brazylii), nieco mniejszy od Chin, dwa razy większa od Unii Europejskiej i prawie 31 razy większy od Polski.

PKB (2008)

- całkowite 14 305,7 mld. ▲ USD
- na osobę 46 820 ▲ USD

Jednostka monetarna 1 dolar amerykański = 100 centów (USD, \$)

Niepodległość od Wielkiej Brytanii 4 lipca 1776

Religia dominująca protestantyzm (52%)

Strefa czasowa UTC -5 do -11 – zima UTC -4 do -10 – lato

Kod ISO 3166 US

Domena internetowa .us .gov .mil .edu

Kod samochodowy USA

Kod telefoniczny +1

Klimat

Na obszarze Stanów Zjednoczonych występują cztery strefy klimatyczne: zwrotnikowa (krańce południowe i południowo-wschodnie, Hawaje), podzwrotnikowa (część środkowa), umiarkowana (część północna, południowa część Alaski) oraz okołobiegunowa (północna część Alaski).

Ze względu na południkowy układ rzeźby terenu oraz obecność zimnych prądów morskich (Labradorskiego i Kalifornijskiego) klimat Stanów Zjednoczonych jest chłodniejszy od klimatu obszarów europejskich położonych na tych samych szerokościach geograficznych. Cechuje go także znacznie większa, niżeli w Europie, zmienność pogód. Przewaga zachodniej cyrkulacji mas powietrza powoduje, że wybrzeża Oceanu Spokojnego i zachodnie stoki Gór Nadbrzeżnych mają klimat łagodny i wilgotny;

Ukształtowanie powierzchni

Charakterystyczną cechą ukształtowania powierzchni Stanów Zjednoczonych jest południkowy układ wielkich krain fizycznogeograficznych. Tworzą one strefy o odmiennym typie krajobrazowym, a ich granice morfologiczne stanowiły często w przeszłości bariery hamujące proces opanowywania i zagospodarowywania poszczególnych regionów kraju. Wzdłuż wschodniego wybrzeża ciągnie się Nizina Atlantycka łącząca się na południu, u nasady półwyspu Floryda, z Niziną Zatokową. Od zachodu przylegają do niej Appalachy — kraina wyżynno-górska, wzniesiona od 600 do 1000 m n.p.m., pocięta szerokimi dolinami i zapadliskami. Najwyższym szczytem Appalachów jest Mitchell (2037 m n.p.m. w masywie Gór Błękitnych. Na zachód od Appalachów ciągnie się obszar równinny obejmujący Niziny Wewnętrzne, przechodzące ku południowi w Nizinę Zatokową oraz Wielkie Równiny, zwane również Równinami Prerii. Ich dość monotony krajobraz urozmaicają miejscami tereny o charakterze wyżynnym (Ozark, wys. do 823 m n.p.m.) lub górskim (Black Hills, najwyższy szczyt Harney 2207 m n.p.m.). W części zachodniej Wielkie Równiny osiągają wysokości dochodzące do 1600 m n.p.m. Przechodzą one w kierunku zachodnim w strefę Kordylierów (ok. 1/3 pow. Stanów Zjednoczonych). Wschodnia ich część — Góry Skaliste — składa się z szeregu biegnących południkowo łańcuchów górskich z licznymi szczytami przekraczającymi wysokość 4000 m n.p.m. (najwyższy Elbert 4399 m), oddzielonych od siebie obniżeniami tektonicznymi, m.in. rozległą kotliną Wyoming. Na zachód od Gór Skalistych leży wyżynno-górski region, obejmujący w części północnej Wyżynę Kolumbii i Wielką Kotlinę z depresyjną Doliną Śmierci (86 m p.p.m. — najniższy położony punkt w Stanach Zjednoczonych), a w części południowej — Wyżynę Kolorado z Wielkim Kanionem. Zachodnią część Kordylierów tworzą dwa równoległe ciągi pasm górskich: Góry Kaskadowe i Sierra Nevada (Whitney 4418 m n.p.m.) oraz biegnące wzdłuż wybrzeży Oceanu Spokojnego Góry Nadbrzeżne. Rozdziela je pas tektonicznych dolin, m.in. Dolina Kalifornijska i dolina rzeki Willamette. Powierzchnia Alaski jest w większości górzysta (północna część Kordylierów). Na południu, w paśmie górskim Alaski leży najwyższy szczyt Stanów Zjednoczonych — McKinley (6194 m n.p.m.). Oprócz licznych wulkanów występują tu także lodowce (Malaspina, ok. 4 tys. kma pow.). Górskim typem krajobrazu, utworzonym wskutek działalności wulkanicznej, odznaczają się Hawaje. Najwyższymi masywami wulkanicznymi są Mauna Kea (4205 m n.p.m.) i Mauna Loa (4170 m n.p.m.).

Hydrologia

Większa część terytorium Stanów Zjednoczonych należy do zlewiska Oceanu Atlantyckiego. Zlewisko Oceanu Spokojnego obejmuje nieco mniej niż 1/4 terytorium kraju. Kontynentalny dział wodny tworzą Góry Skaliste. Wielka Kotlina stanowi obszar bezodpływowy. Największą rzeką jest Missisipi z Missouri (dł. 6230 km, pow. dorzecza 3,2 mln km²), zbierająca dopływy z Appalachów (Ohio, dł. 1578 km), i Gór Skalistych (Platte ok. 1500 km, Arkansas 2333 km, Red 2043 km). System wodny dorzecza Missisipi łączy przez system kanałów Zatokę Meksykańską z największym zbiornikiem jeziornym Ameryki, jakim jest zespół Wielkich Jezior (**Jezioro Górne** 82,4 tys. km², **Jezioro Michigan** 58 tys. km², Huron 59,5 tys. km², Erie 25,6 tys. km², **Ontario** 19,7 tys. km²) połączonych Rzeką św. Wawrzyńca. Między jeziorami **Erie** i **Ontario** znajduje się **wodospad Niagara** (51 m wysokości). Główne systemy wodne zachodniej — należącej do zlewiska Oceanu Spokojnego — części Stanów Zjednoczonych, to: Kolumbia (dł. 2026 km) z dopływem Snake (ok. 1600 km), Kolorado (2333 km) oraz Sacramento z San Joaquin. Na bezodpływowym obszarze Wielkiej Kotliny występują rzeki okresowe oraz słone jeziora (m.in. Wielkie Jezioro Słone o powierzchni zmieniającej się sezonowo od ok. 4,8 do 6,1 tys. km²). Największą rzeką

Alaski jest Jukon (dł. 3392 km), uchodzący do Oceanu Spokojnego.

Fauna i Flora

Strefy roślinności we wschodniej części Stanów Zjednoczonych mają układ równoleżnikowy. Dawne lasy i prerie zostały tu w znacznym stopniu zastąpione użytkami rolnymi. Tereny leśne stanowią 34% ogólnej powierzchni kraju. Na północnych krańcach występują lasy iglaste, w rejonie **Wielkich Jezior i Nowej Anglii** mieszane, dalej na południe liściaste i iglaste (zwłaszcza na nizinach), a na Florydzie - - wiecznie zielone lasy liściaste, namorzynowe (mangrowe) i zarośla palmowe. W środkowej i zachodniej części kraju strefy roślinne mają układ zbliżony do południkowego. Obszary położone na zachód od Missisipi zajmuje pas prerii, przechodzący dalej w kierunku zachodnim w roślinność sucholubną oraz półpustynie i pustynie (w kotlinach śródgórskich Kordylierów). Wyżej położone partie górskie porastają lasy iglaste (m.in. jodłowo-świerkowe), a ponad górną ich granicą (3400 m n.p.m.) panuje roślinność alpejska. W południowej części strefy nadbrzeżnej Oceanu Spokojnego występują lasy twardolistne oraz zarośla typu makia. Południowo-zachodnie **wybrzeża Alaski** pokrywają bujne lasy iglaste, przechodzące w części środkowej w tajgę. Północne i zachodnie obszary zajmuje tundra. Na Hawajach występuje roślinność o charakterze tropikalnym.

Świat zwierzęcy Stanów Zjednoczonych odznacza się występowaniem wielu gatunków endemicznych. Należy do nich m.in. niedźwiedź czarny, jeleń wirgiński, puma, kojot (wilk stepowy), bizon, a na terenie Alaski renifer karibu i wół piżmowy. Faunę reprezentuje również niedźwiedź grizli (podgatunek niedźwiedzia brunatnego), ryś, rosomak, szop, bóbr, aligator, grzechotnik i sęp. Na Hawajach żyją m.in. węże, jaszczurki i żółwie. W wyniku zdziczenia zwierząt domowych występują tam również niewielkie ilości dzikich kóz, owiec, świń, kotów, psów oraz dzikiego bydła. Utrzymaniu się naturalnej fauny w Stanach Zjednoczonych sprzyja w dużym stopniu dobrze zorganizowany system ochrony przyrody. Istnieje tu 38 parków narodowych oraz ok. 270 obszarów chronionych, z których 2/3 stanowią ogólnonarodowe pomniki przyrody, pozostałe zaś mają znaczenie historyczne lub rekreacyjne.

Zasoby naturalne

Zasoby naturalne to m.in. węgiel, miedź, ołów, molibden, fosforany, uran, złoto, rtęć, nikiel, potas, srebro, wolfram, cynk, ropa naftowa, gaz ziemny, drewno i olbrzymie zasoby nie wykorzystanych jeszcze nasyconych bituminami łupków bitumicznych (do produkcji benzyny

Naturalne Zagrożenia

Naturalne zagrożenia kraju to tsunami, wulkany, trzęsienia ziemi, huragany wzdłuż wybrzeża Atlantyku i w Zatoce Meksykańskiej, tornada na obszarach centralnych i południowo-wschodnich, lawiny błotne i pożary w Kalifornii, powodzie.

Ustrój polityczny Podział władzy

Konstytucja USA (przyjęta 17 września 1787, weszła w życie 4 marca 1789) wprowadziła trójpodział władzy oraz system "hamulców i równowagi", polegający na wzajemnym równoważeniu się różnych rodzajów władz. Władzę wykonawczą sprawuje prezydent (obecnie Barack Obama), który jest jednocześnie głową państwa i szefem rządu (administracji). Prezydent (i wiceprezydent) wybierany jest w pośrednich wyborach na czteroletnią kadencję, może powtórnie sprawować urząd tylko raz. Prezydenta wybierają elektorzy przysługujący każdemu stanowi w liczbie równej członkom Kongresu z danego

stanu. Choć dziś we wszystkich stanach elektorzy są wybierani w głosowaniu powszechnym, to stany nie mają obowiązku organizowania wyborów. Zgodnie z art. II Konstytucji Stanów Zjednoczonych o sposobie wyboru elektorów decyduje stanowa legislatura i jeśliby uznała to za stosowne może np. wybrać elektorów samemu (taki sposób zresztą funkcjonował w wielu stanach przez wiele lat). System ten powoduje, że zdarza się, że kandydat, który uzyskał mniejszość w głosowaniu powszechnym uzyskuje przewagę w kolegium elektorskim i zostaje prezydentem. Taka sytuacja miała miejsce w latach: 1824, 1876, 1888, 1960 i niedawno w 2000.

Kapitol w Waszyngtonie

źródło. Wikipedia.pl

Rząd jest powoływany przez prezydenta po uzyskaniu aprobaty Senatu. Władzę ustawodawczą sprawuje Kongres, składający się z dwóch izb: Izby Reprezentantów (izba niższa) i Senatu (izba wyższa). Izba Reprezentantów ma kadencję 2-letnią, liczy 435 członków, jest wyłaniana w wyborach powszechnych i bezpośrednich; liczba reprezentantów poszczególnych stanów jest proporcjonalna do liczby ich mieszkańców (każdy stan musi mieć, co najmniej 1 przedstawiciela). Senat jest organem bezkadencyjnym, liczy 100 członków, wszystkie stany mają równą reprezentację – po 2 senatorów, (co 2 lata odnawia się 1/3 składu w wyborach częściowych); stołeczny Dystrykt Kolumbii również ma reprezentację w Kongresie, ale mniejszą. Na czele władzy sądowniczej stoi Sąd Najwyższy Stanów Zjednoczonych (nie mylić z Sądami Najwyższymi poszczególnych stanów i wspólnot).

Podział terytorialny

50 stanów (poniżej) + 1 okręg (Okręg stołeczny – dystrykt Kolumbii (District of Columbia)). Wszystkie stany USA (z wyjątkiem Alaski i Luizjany) dzielą się na hrabstwa – jest ich 3048. Uwaga: Niektóre jurysdykcje nazywają siebie "wspólnotami" (Commonwealth), a nie stanami (*State*).

Podstawy ustrojowe i podziału terytorialnego Stanów Zjednoczonych określa *Konstytucja Stanów Zjednoczonych* z roku 1787 (ratyfikowana w 1789), w latach 1795-1992 uzupełniona o 27 poprawek. Wskutek przemian politycznych, jakie dokonywały się na obszarze dzisiejszego USA od XVIII wieku do XX wieku, poszczególne stany różnią się datą wstąpienia do unii.

W połowie XVIII wieku istniało tylko trzynaście kolonii amerykańskich, które utworzyły podwaliny dzisiejszego państwa związkowego. Były to: Connecticut, Delaware, Georgia, Karolina Południowa, Karolina Północna, Maryland, Massachusetts, New Hampshire, New Jersey, Nowy Jork, Pensylwania, Rhode Island i Wirginia. Liczyły one w sumie około półtora miliona mieszkańców.

Źródło wikipedia.pl

Terytoria zależne

Samoa Amerykańskie (American Samoa), Baker (Baker Island), Guam, Howland (Howland Island), Jarvis (Jarvis Island), Johnston (Johnston Atoll), Kingman (Kingman Reef), Midway (Midway Islands), Navassa (Navassa Island), Mariany Północne (Northern Mariana Islands), Palmyra (Palmyra Atoll), Portoryko (Puerto Rico), Wyspy Dziewicze Stanów Zjednoczonych (U.S. Virgin Islands), Wake (Wake Island)

Demografia

Szacuje się że na lipiec 2009 populacja osiągnie próg 307,212,123 ludności. Ponad połowę przyrostu ludności stanowią imigranci: latynosi, ludność wschodniej Azji, Europy. Ponad 82% ludności mieszka w miastach, wśród których wyróżniają się wielkie aglomeracje (ludność w mln): Nowy Jork, Los Angeles – San Diego, Chicago, San Francisco-Oakland (Bay Area), Waszyngton – Baltimore, Filadelfia, Boston, Detroit, Dallas – Fort Worth, Houston. W 61 obszarach metropolitalnych, liczących w kwietniu 2000 co najmniej milion mieszkańców, żyło 138,4 mln mieszkańców, czyli połowa ludności. Średnia gęstość zaludnienia wynosi 31,72 os./km². Dla porównania w grudniu 1938 w USA istniały 982 miasta o liczbie >10 tys. mieszkańców, z czego zaledwie 13 miast zamieszkiwało >500 tys. osób a następne 80 miast liczyło 100-500 tys. mieszkańców.

Grupy rasowe: ludność biała 79,96%, ludność czarna 12,85%, Azjaci 4,43%, Indianie i rdzenni mieszkańcy Alaski (Aleuci, Inuit i Yupik) 0,97%, Hawajczycy i wyspiarze Pacyfiku 0,18%, pochodzenia hiszpańskiego (Kubańczycy, Meksykanie, Portorykańczycy → wszelkiej rasy biali, czarni, azjaci etc) 15,1%

Religie: protestancka 51,3%, rzymskokatolicka 24%, mormoni 2%, żydowska 1%, muzułmanie 1%, inne 10%, ateizm/brak wyznania 12,1% (2002)

Język

Chociaż Stany Zjednoczone nie mają oficjalnego języka na poziomie federalnym, to język angielski jest de facto językiem narodowym. W 2009 około 251 milionów lub 82% populacji powyżej piątego roku życia mówiło w domu tylko po angielsku. Język angielski jest używany w kontaktach między Amerykanami a obcokrajowcami. Znajomość angielskiego jest wymagana od imigrantów pragnących naturalizacji. Jednak w użyciu jest jeszcze wiele innych języków. Język hiszpański jest drugim najczęściej używanym (10,7%) i najczęściej nauczaniem językiem obcym. W Kalifornii dla 30% społeczeństwa język hiszpański jest językiem ojczystym. Dlatego niektórzy Amerykanie chcą chronić język angielski i żądają, aby stał się on językiem oficjalnym. Obecnie jest on oficjalnym językiem w dwudziestu ośmiu stanach. Trzy stany wprowadziły dodatkowo inny język jako urzędowy obok angielskiego: język hawajski jest urzędowym na Hawajach, język francuski w Luizjanie, język hiszpański jest używany w Nowym Meksyku, gdzie chociaż nie ma on oficjalnego statusu, to jednak wydawane są w nim wszystkie dokumenty. W użyciu jest także wiele innych języków, jak język polski, język mandaryński, język kantoński, język portugalski. Często w tych językach dostępne są nawet naziemne lub poprzez telewizję kablową stacje radiowe i telewizyjne. W wielu dzielnicach dużych miast na co dzień używa się właśnie tych języków: w sklepach, prywatnych szkołach; napisane w nich są również szyldy i napisy. Dlatego zdarza się, że osoba urodzona w takiej dzielnicy mówi bardzo słabo po angielsku.

Gospodarka

Stany Zjednoczone są największą gospodarką świata pod względem PKB, które wynosi około 14,3 bilionów dolarów, pod względem PKB per capita zajmują nominalnie ósmą pozycję, a po zmierzeniu parytetem siły nabywczej trzecią (zaraz po Unii Europejskiej). Pod względem HDI, wskaźnika rozwoju społecznego, zajmują 8. pozycję na 177 państw, a pod względem HPI, wskaźnika poziomu ubóstwa społecznego, który uwzględnia 19 najlepiej rozwiniętych krajów świata, 17. miejsce przed Irlandią i Włochami. Również między stanami występują bardzo duże różnice: PKB per capita w stanie Missisipi wynosi 24 tys. dolarów, a w stanie Delaware 59 tys. dolarów. Wskaźnik Giniego (wskaźnik nierówności społecznej) czyli poziom rozpiętości w dochodach, wynosi 45 (w 2001 wynosił on 40, a w latach siedemdziesiątych w niektórych stanach nawet 37) i jest to wynik porównywalny do Kamerunu, Iranu czy Kenii, niższy niż w krajach Ameryki Południowej, Hongkongu i Afryce (ponad 50, czasem 60), ale wyższy niż w Polsce, Szwajcarii, Kanadzie (34-32), a znacznie wyższy niż w Niemczech, Francji i Skandynawii (23-28). Średni dochód gospodarstwa domowego Azjatów wynosi 59 tys., gospodarstwa domowego przedstawicieli białej rasy 50 tys., latynoskiego gospodarstwa domowego 33 tys., a gospodarstwa domowego przedstawicieli czarnej rasy 30 tys. 17% gospodarstw domowych w 2005 uzyskiwało dochody powyżej 100 tys., a 20% mniej niż 19 tys., uznawanych za granicę ubóstwa^[6]. Import w 2006 wynosił 1 bilion 869 miliardów dolarów (1. miejsce na świecie przed mniej ludnymi Niemcami z importem 916 miliardów 400 milionów), a eksport wynosił 1 bilion 24 miliardy (2. miejsce za Niemcami z eksportem wynoszącym 1 bilion 133 miliardów dolarów).

Architektura

Najbardziej reprezentacyjny był angielski **styl kolonialny**, występujący na wybrzeżu wschodnim (w północnej jego części budownictwo drewniane o konstrukcji ryglowej, w południowej natomiast domy murowane o dwuspadowych dachach i kominach w części szczytowej). W końcu XVII w. rozpoczął się szybki rozwój urbanistyki - założenia miast na planie szachownicowym (m.in. Filadelfia, Williamsburg), a po 1720 r. rozprzestrzenił się angielski palladianizm, którego wyrazem był tzw. **styl georgiański** (liczne domy w miastach i rezydencjach wiejskich, np. Mount Vernon, budowle użyteczności publicznej, m.in. Independence Hall w Filadelfii, kościoły wzorowane na budowlach londyńskich, zwłaszcza Ch. Wrena, np. Trinity Church w Newport). Od ok. 1780 r. rozwijał się **klasycyzm**, w którym przejawiały się m.in. dążenia do stworzenia własnej sztuki narodowej (np. kapitol w Richmond). Powstały nowe założenia urbanistyczno-architektoniczne (m.in. plan Waszyngtonu), gmachy rządowe (Biały Dom i Kapitol w Waszyngtonie) oraz rezydencje wiejskie.

We **francuskim stylu kolonialnym**, występującym głównie w regionie Wielkich Jezior, Illinois i Luizjanie, przeważały początkowo budowle drewniane (forty i domy o konstrukcji słupowej), a później murowane.

W stylu **hiszpańskim**, rozwijanym na obszarze Florydy, Teksasu, Nowego Meksyku i Kalifornii, zaznaczyły się zwłaszcza zespoły misyjne, początkowo o prymitywnych formach opartych na tradycjach miejscowych, później o cechach renesansowej i barokowej architektury hiszpańskiej. Wznoszono także murowane domy z wystającymi dachami i podcieniami oraz miejskie — o wewnętrznych dziedzińcach i zewnętrznych 2-3 kondygnacyjnych żelaznych galeriach.

W drugiej połowie XIX w. w budownictwie amerykańskim zaznaczyły się tendencje **historyczne i eklektyczne**. W latach dziewięćdziesiątych **awangardową** w skali światowej stała się twórczość architektów tzw. szkoły chicagowskiej (m.in. W. Le Baron Jenney, D.H. Burnham, L.H. Sullivan), odznaczająca się zastosowaniem stalowej konstrukcji szkieletowej w budownictwie wysokościowym (Home Insurance Building, Reliance Building i Auditorium Building w Chicago, Guaranty Trust Building w Buffalo, Woolworth Building w Nowym Jorku 17 i in.). Wywarła ona decydujący wpływ na rozwój nowoczesnej architektury na świecie.

Rosnącej potęgze gospodarczej Stanów Zjednoczonych w drugiej połowie XIX w. i na początku XX w. towarzyszyła dążność do ekonomicznego, a następnie politycznego podporządkowania sobie wielu krajów formalnie niezawisłych. Terenem ingerencji stał się przede wszystkim obszar Ameryki Środkowej i Południowej. Powołując się na doktrynę Monroe'go: „Ameryka dla Amerykanów”, która orzekła, że kontynent amerykański nie może być skolonizowany przez jakiekolwiek mocarstwo europejskie, Stany Zjednoczone wypierały konkurentów z tego regionu świata. Amerykańska marynarka wojenna ingerowała m.in. w Chile (1891 r.), Brazylii (1893-94 r.), Nikaragui (1894 r.), na Kubie (1898, 1906, 1907, 1910 i 1912 r.), w Hondurasie (1905, 1907, 1910 r.), Kolumbii (1903, 1904 r.), Panamie (1904 r.) i Dominikanie (1916 r.).

Oprócz pozycji supermocarstwa Stany Zjednoczone odgrywają dużą rolę jako jeden z głównych na świecie ośrodków **sztuki nowoczesnej**. Na szczególną uwagę zasługuje architektura, której wybitnym przedstawicielem był F.L. Wright (1869-1958 r.) — twórca koncepcji tzw. architektury organicznej, polegającej na jak najściślejszym jej zespoleniu z otaczającą przyrodą przy maksymalnym uwzględnieniu potrzeb człowieka (Dom nad wodospadem w Bear Run, 1936 r., zespół budynków firmy S.C. Johnson w Racine, 1936-39 r. i in.). W malarstwie, obok tendencji realistycznych (E. Hopper, B. Shahn) rozwijał się kierunek abstrakcyjny (S. Macdonald — Wright). Powiązanie sztuki z życiem codziennym znalazło odzwierciedlenie w twórczości pop-artu (R. Rauschenberg). W dziedzinie rzeźby

wyróżnić należy nurty: eks-presjonistyczny (G. Lachaise), kubistyczny (E. Nadelman), realistyczny (W. Zorach) i abstrakcyjny (A. Calder, T. Roszak, S. Lipton, D. Smith). W zakresie literatury na szczególne podkreślenie zasługuje zwłaszcza twórczość J. Londona, J. Steinbecka, E. Caldwell, E. Hemingway, W. Faulknera, E. O'Neill i A. Millera. Wybitne osiągnięcia ma amerykańska kinematografia. Do grona znanych reżyserów należą m.in. D.W. Griffith, E.S. Porter, M. Sennett, C. De Mille, E. Lubitsch, W. Disney, M. Hawks, A. Hitchcock, J. von Sternberg, J. Huston, F. Capra, J. Ford, F. Zinnemann, O. Welles, E. Kazań, S. Kubrick, F.F. Coppola i S. Spielberg. Podkreślić należy światowy zasięg oddziaływania twórczości muzycznej, m.in. jazzowej (L. Armstrong, J. Oliver, J.R. Morton, B. Bolden i in.) oraz musicali (C. Porter, G. Gershwin, J. Bernstein). Stany Zjednoczone są krajem odgrywającym również czołową rolę w rozwoju współczesnej nauki i techniki. Osiągnięcia w tej dziedzinie wpływają w znacznym stopniu na atrakcyjność turystyczną tego państwa.

Polonia w USA

Początkowo przez Polonię rozumiano całość polskiej grupy emigrującej poza obszar ziem polskich (i jej potomków), w tym również autochtoniczne skupiska polskie zamieszkujące w krajach ościennych (mniejszości narodowe).

W węższym rozumieniu Polonia to jedynie Polacy i osoby pochodzenia polskiego, które zachowały poczucie związków z polską kulturą. Termin używany już w XIX w., w okresie masowej emigracji z ziem polskich. Inaczej mówiąc, Polonia to polskie grupy etniczne i mniejszości narodowe zamieszkałe poza terenem ziem etnicznie polskich i terenem państwa polskiego.

Przed 1914 z trzech zaborów wyemigrowało 5 mln osób, z czego powróciło do kraju ok. 1,5 mln. W latach 1918-1939 wyemigrowało ponad 2,1 mln osób, w latach 1955-1980 ok. 600 tys. osób.

Ustalenie liczebności Polonii w poszczególnych krajach jest niezwykle trudne z uwagi na rozmaite kryteria przyjmowane w statystykach państw osiedlenia.

Polski kościół Miłosierdzia Bożego Lombard IL.

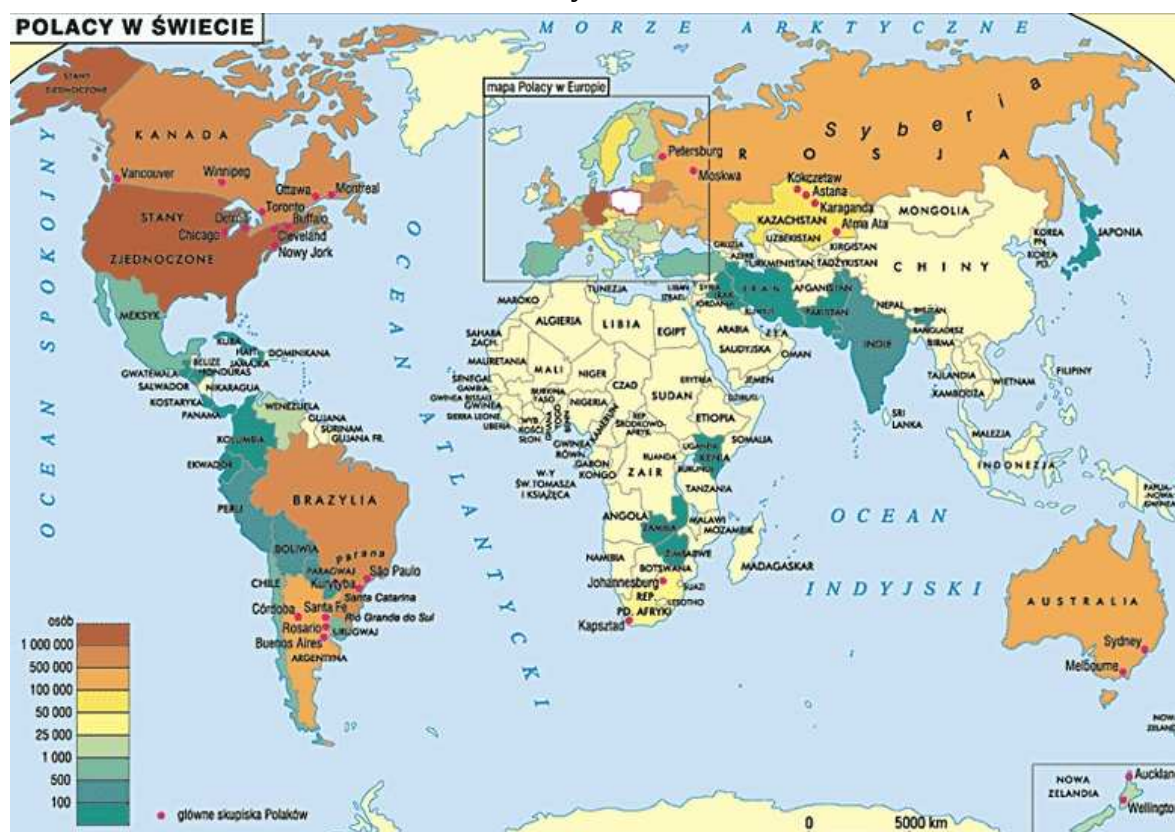

Źródło opracowanie własne

Największe skupiska polonijne znajdują się w USA: początki masowej emigracji (ze Śląska) miały miejsce w 2. połowie XIX w. (1854), przed 1914 wyjechało do USA 2,25-3 mln osób, część z nich powracała na ziemie polskie (reemigracja). Przybysze osiedlali się głównie we wschodnich i środkowowschodnich stanach, pracując przede wszystkim w przemyśle stalowym, tekstylnym, samochodowym, w górnictwie (Pensylwania). Powstały także niewielkie skupiska farmerskie (Wisconsin, Connecticut). W miejscach osiedlenia emigranci tworzyli polskie kościoły i parafie pełniące religijne, narodowe i kulturalne funkcje

Polacy na świecie

źródło www.prezydent.pl

Widok na Downtown

Chicago - historia

Chicago jest jednym z największych miast w USA, gdzie mieszka najwięcej Polonii. Według danych statystycznych z 2000 roku, mieszkało tutaj 2,896,016 osób. Miedzy nimi znajduje sie okolo 950 tysiecy (w metropolii Chicago) Polakow albo jak mowimy, Amerykanow polskiego pochodzenia.

Statystyki - Polonia w USA

Do roku 1820 imigracja do Stanow Zjednoczonych byla zupełnie nie kontrolowana przez władze amerykańskie. Od roku 1820 do 1890 istnieja tylko bardzo niedokładne statystyki rządowe. Dopiero od r. 1890 sa dokładniejsze. Otoz według rządowych statystyki Departamentu Skarbu, zawartej w "Tables Showing Arrivals and Immigrants in the United States from 1920 prepared by the Bureau os Statistic, Treasury Dept." - 1888r. przybylo do Stanow Zjednoczonych w latach:

1820-1830 -- 21 przybylo Polakow do USA

1830-1840 -- 369 przybylo Polakow do USA

1840-1850 -- 429 przybylo Polakow do USA

1850-1860 -- 2,088 przybylo Polakow do USA

1860-1870 -- 2,345 przybylo Polakow do USA

Rządowe statystyki mozna przyjac jedynie jako ułamek naszej stumy wychodzczej i jako niezbity dowod ciaglego naplywania wycodztwa polskiego do Ameryki od najdawniejszych lat. W rzeczywistosci juz przed rokiem 1870 czyli przed wielka imigracja ludowa, bylo w USA okolo 50,000 Polakow. Jak niedokladna jest rządowa statystyka, pokazuje to naprzykald rok 1834. W tym roku według rządowego spisu przybylo tylko 54 Polakow, day tymczasem juz same dwa austriackie okrety dnia, 31 marca, 1834 r. przywiozly do Nowego Jorku 235 powstancow polskich.

Statystyki - Polonia w Chicago

Według historycznych ksiaz i dokumentow, pierwszym Polakiem, ktory przyjechal do Chicago w 1837 r., byl kapitan John Napieralski. Znana rodzina Sadowski / Sadowsky byla juz w Ameryce od roku 1710, a w stanie Illinois jeden z synow, Jozef wedle listu J.J. Green'a z roku 1842 do "The American Pioneer", mieszkal w stanie Illinois, w powiecie Vermilion o kilka mil od Danville. Byl wiec on pierwszym znanym osadnikiem polskim w Illinois. A od roku 1850 bylo w naszym stanie Illinois az: 85 kosciolow polskich, 190 ksiezy polskich, 78 szkol polskich, 1,150 siostr polskich, 65,000 dzieci w szkolach polskich. Urzedowo bylo tutaj 173,007 Polakow.

Widok downtown Chicago.

Źródło www.poloniawchicago.com

Liczebność Poloni według statystyki "Census" w naszym mieście było:

1860 r. – około 109 osób

1903 r. - około 250,000 osób

2000 r. - około 950,000 w metropolii Chicago, 212,000 w mieście Chicago

(dane te są zaniżone ponieważ Polacy nie chcą brać udział w spisie ludności "Census").

Niektórzy przyjechali do Chicago przed rokiem 1900 drudzy po Drugiej Wojnie Światowej, a inni przyjeżdżają teraz. Ale chyba najwięcej jest takich, których dziadkowie lub rodzice tutaj się urodzili. Wielu z nich mówi i pisze po polsku. Inni chociaż nie używają już języka polskiego, zachowują polskie zwyczaje i tradycje. Różnie bywało i bywa z naszymi

rodakami - Polakami. Jedni myślą: "Przyjechałem do Ameryki i nie chcę nawet wspominać, że przyjechałem z Polski. Chcę być Amerykaninem." Drudzy są dobrymi Amerykanami, ale pamiętają o swoim pochodzeniu. Ci Polacy, którzy nie chcieli się wyrzeknąć swego polskiego pochodzenia, łączyli się w polskie organizacje. Tworzyli duże grupy ludzi, którzy sobie wzajemnie pomagali. Upominali się też o należne prawa dla swoich członków. W ten sposób powstały pierwsze bratnie organizacje polskie lub jak się mówi często - "polonijne".

Organizacje Polonijne

Najstarsza polska organizacja w Stanach Zjednoczonych jest Zjednoczenie Polskie Rzymsko Katolickie, po angielsku: Polish Roman Catholic Union, w skrócie - PRCU. Powstało w 1873 roku. Do Zjednoczenia należą Amerykanie polskiego pochodzenia z całej Ameryki. Zarząd główny mieści się przy 984 North Milwaukee Ave, Chicago. W tym samym budynku jest duża biblioteka oraz jedyne w Ameryce - Muzeum Polskie.

Druga, młodsza, ale większa bratnia organizacja jest Związek Narodowy Polski, po angielsku: Polish National Alliance, w skrócie - PNA. Związek Narodowy powstał w 1880 roku. Zarząd główny na całe Stany Zjednoczone mieści się przy 6100 North Cicero Ave, Chicago, Illinois. Trzecia zasłużona bratnia organizacja stworzyły kobiety. Jest to Związek Polek w Ameryce, po angielsku: Polish Women's Alliance of America, w skrócie PWA. Związek Polek powstał w 1898 roku. Zarząd główny mieści się przy 205 South Northwest Highway, Park Ridge, Illinois.

Wszystkie te organizacje kierują się własnymi prawami, pracują dla dobra swoich członków i dla dobra narodu polskiego. Oprócz tych organizacji mamy w Chicago bardzo dużo organizacji mniejszych. Powstały one po Pierwszej i Drugiej Wojnie Światowej. Są to, dla przykładu: organizacje weteranów, kluby przyjaciół różnych miast i wiosek np: Związek Podhalan, Związek Harcerstwa Polskiego, organizacje zawodowe lekarzy, inżynierów, adwokatów, kontraktorów, itp.

Nauczyciele przybyli do Chicago po Drugiej Wojnie Światowej, zorganizowali Zrzeszenie Nauczycieli Polskich w Ameryce. Celem tej organizacji jest zakładanie polskich szkół oraz opieka nad nimi.

Majówka w Chicago 3maja 2009

Źródło. <http://www.polskieradio.com/>

Regiony koncentracji Ruchu turystycznego USA

Na obszarze Stanów Zjednoczonych można wyróżnić 8 regionów turystycznych:

- I. Nową Anglię
- II. Nizinę Nadbrzeżną (w tym subregiony: Atlantycki, Florydy, Niziny Zatokowej)
- III. Środkowe i Południowe Appalachy
- IV. Wielkie Jeziora,
- V. Stany Środkowe
- VI. Kordyliery (w tym subregiony: Gór Skalistych, Wyżyn i Kotlin Śródgórskich, Gór Kaskadowych i Sierra Nevada, Wybrzeża Oceanu Spokojnego),
- VII. Alaskę
- VIII. Hawaje.

I. NOWA ANGLIA

Region ten obejmuje stany: Maine, New Hampshire, Vermont, Massachusetts, Rhode Island i Connecticut. Nową Anglię w większej części zajmują tereny wyżynno-górskie (północna część Appalachów) osiągające w Górach Białych wysokość 1917 m n.p.m. (Góra Waszyngtona). Jedynie na wschodzie, wzdłuż wybrzeży Atlantyku rozciąga się pas nizin. Największą rzeką w tym regionie jest Connecticut mająca 655 km długości.

Charakterystyczną cechą regionu są liczne wzgórza morenowe, głązy narzutowe i jeziora (pozostałości z epoki lodowcowej) oraz specyficzny styl budownictwa wiejskiego zachowujący wiele elementów architektury europejskiej, nietypowej i niespotykanej w pozostałych regionach Stanów Zjednoczonych.

Na uwagę zasługują miasta: Boston, Plymouth. Bardzo dobre warunki do uprawiania kąpieli i sportów wodnych znajdziemy w rejonie zatoki Cape Cod, Narragansett i Buzzards a także w cieśninach przy Rhode Island, Long Island i Nantucket. Do najbardziej znanych kąpielisk, które warto odwiedzić należą: Newport, który stanowi jednocześnie największy w USA ośrodek żeglarsstwa, Hyannis, Eastham, Sandwich, Bridgeport.

II. NIZINA NADBRZEŻNA

Subregion Atlantycki

Obejmuje większą część Niziny Atlantyckiej, sięgając na północy do Nowej Anglii, na południu do Florydy, na zachodzie do Appalachów. Linia brzegowa tego regionu jest bardzo do-brze rozwinięta, są tu liczne półwyspy i ujścia rzek (Hudson, Delaware, Susquehanna, Potomac). W północnej części wybrzeża atlantyckiego rozlokowane są silnie zurbanizowane tereny megalopolis, obejmujące m. in. takie zespoły miejskie jak: **Nowy Jork, Waszyngton, Filadelfia czy Baltimore**. W nich też koncentruje się większość ruchu turystycznego interesującego nas obszaru. Subregion Atlantycki słynie też z licznych terenów golfowych. Głównym ośrodkiem tego sportu jest Augusta, gdzie wiosną każdego roku odbywa się międzynarodowy turniej Masters. Dużymi walorami wypoczynkowymi odznaczają się obszary położone na wybrzeżu atlantyckim takie jak: Cape Hatteras, National Seashore czy Cape Lookout State Park. Miejscowości, które warto odwiedzić ze względu na ich walory kąpieliskowe to m. in.: Atlantic City, do którego przybywa rocznie ok. 20 mil turystów, głównie z powodu gier hazardowych. Tu również corocznie odbywają się wybory Miss America; Cape May, które funkcje kąpieliska pełniło już w 2 połowie XVIII w. a w XIX stuleciu było miejscem wypoczynku prezydentów Stanów Zjednoczonych; Ocean City; Long

Bra-nch; Virginia Beach; Beach Haven; Wilwood; Island Beach; Folly Beach; Fripp Island; Isle of Palms; Myrtle Beach czy Sullivan's Island.

SUBREGION FLORYDY

Obejmuje cały półwysep Floryda wraz z jego nasadą. W zachodniej części półwyspu występuje ok. 30 tysięcy jezior, natomiast na południu możemy się natchnąć na niewielkie wyspy koralowe.

Na Florydzie panuje ciepły klimat, jedynie na południowych krańcach zwrotnikowy z częstymi huraganami. Subregion Florydy stanowi najważniejszy obszar turystyczny nie tylko Stanów Zjednoczonych, ale i świata.

Najpiękniejsze miejsca to Miami – największe kąpielisko położone nad Oceanem Atlantyckim w Zatoce Biskajskiej (Biscayne). Warto wybrać się także do Orlando, St. Augustine oraz Key West z muzeum Ernesta Hemingwaya – najdalej na południe wysunięte kąpielisko, położone w łańcuchu wysp (Florida Keys), połączonych systemem mostów, tworzących kilkudziesięcio-kilometrową trasę turystyczną jak i przylądek Canaveral z poligonem rakietowym do lotów kosmicznych (Kennedy Space Center), udostępniony dla turystów do zwiedzania od 1961r.

SUBREGION NIZINY ZATOKOWEJ

Zajmuje obszar nizinny nad Zatoką Meksykańską ograniczony od północy Appalachami, górami Ouachita i Wielkimi Równinami. Jego wybrzeża mają przeważnie charakter lagunowy, w obrębie których znajdują się ujścia licznych rzek, m. in.: rozległa delta Missisipi, Rio Grande, Alabama i Brazos. Posiada duże walory wypoczynkowe, szczególnie zlokalizowane nad Zatoką Meksykańską w takich ośrodkach turystycznych jak: Corpus Christi, Padre Island, Port Aransas, Port Isabel, Dauphin Island, Orange Beach czy Mobile. Nowy Orlean – jest głównym ośrodkiem ruchu turystycznego tego subregionu.

Warte zobaczenia są również Memphis, Dallas czy Huston – cieszy się dużym zainteresowaniem turystów ze względu na zlokalizowany tu ośrodek kontroli lotów kosmicznych i główną siedzibę Narodowej Agencji do Spraw Aeronautyki i Przestrzeni (NASA).

III. ŚRODKOWE I POŁUDNIOWE APPALACHY

Region ten obejmuje wyżynno-górskie obszary położone na zachód od Niziny Atlantyckiej, ciągnące się pasem o szerokości 300-500 km od Niziny Zatokowej na południu ku Nowej Anglii na północnym wschodzie. Najwyższym punktem regionu jest Mitchell wzniesiony na wysokość 2037 m n.p.m. w masywie Gór Błękitnych, będący zarazem najwyższym szczytem Appalachów. W latach trzydziestych naszego stulecia podjęto w tym regionie prace mające na celu uregulowanie rzeki Tennessee wraz z jej dopływami. Dzięki wybudowaniu ponad 30 zapór stworzono tu wielki system zbiorników wodnych, które obecnie wykorzystywane są także turystycznie i rekreacyjnie. Stanowią największy i najpopularniejszy obszar do uprawiania sportów wodnych oraz wędkarstwa sportowego w Stanach Zjednoczonych. Atrakcją turystyczną tego regionu są przede wszystkim tereny przyrody chronionej, na której znajdują się często obiekty o walorach historycznych. Licznie odwiedzany jest park narodowy Great Smoky Mountains, Shenandoah i Park Narodowy Jaskini Mamuciej, a także Delaware Water Gap National Recreation Area i Historic Stone Mountain Park.

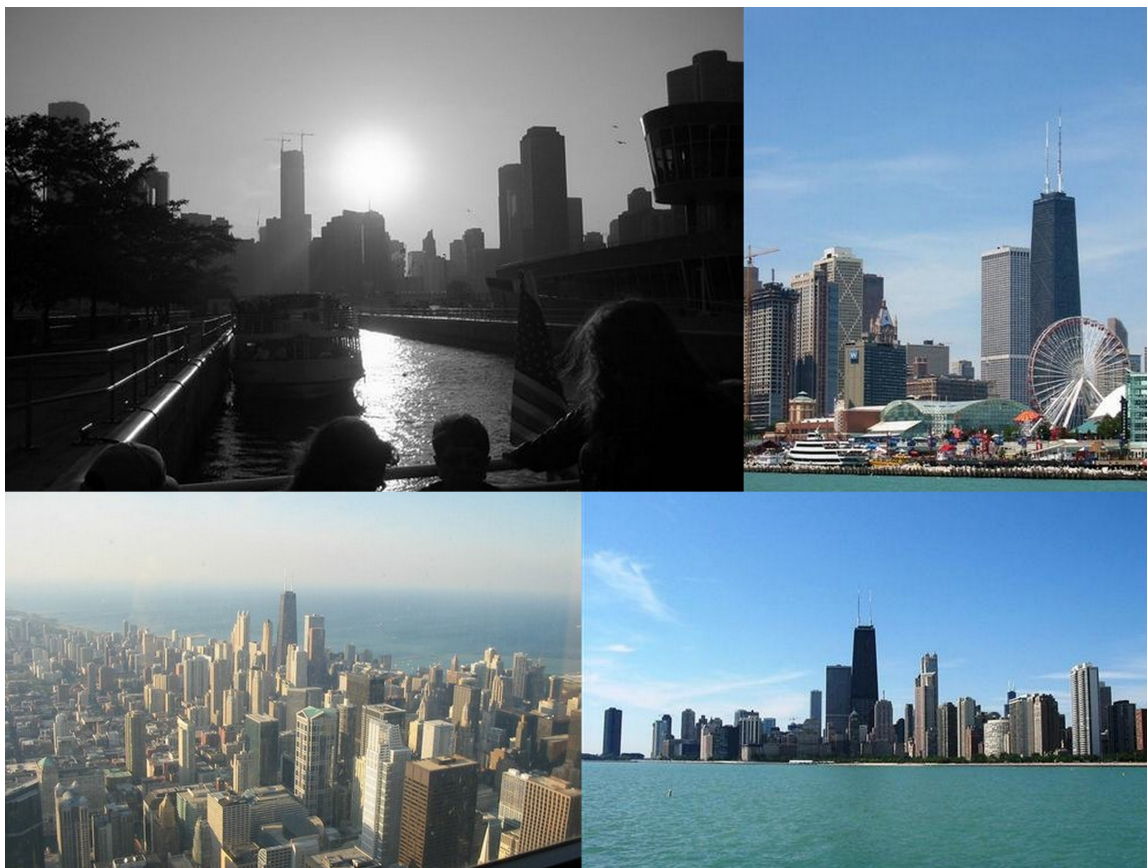
Z innych miejsc regionu Środkowych i Południowych Appalachów godnych odwiedzenia i spędzenia wolnego czasu możemy polecić uzdrowiska w Saratoga Springs – jedno z najbardziej znanych uzdrowisk w Stanach Zjednoczonych. Wśród miejscowości o walorach turystycznych wyróżniają się np.: Russel Cave – osada sprzed ok. 7000 lat p.n.e.; Auburn – zrekonstruowana osada Irokezów; Cartersville czy Atlanta

IV. WIELKIE JEZIORA

To region w przeważającej części o powierzchni równinnej, niekiedy tylko urozmaicony wzgórzami, będącymi pozostałością z epoki lodowcowej. Wielkie Jeziora to: Jezioro Górne, Michigan, Huron, Ontario i Erie . Ich wybrzeża zapewniają doskonałe warunki do uprawiania sportów wodnych i wędkarstwa. Do najbardziej popularnych miejscowości wypoczynkowych należą: Tawas City, Ludington, Harbor Springs, Baileys Harbor, Washington Island, Brimley, Les Cheneaux Island, Marquette, Munising i Superior. Na płaskowyżu stanu Michigan znajdują się licznie odwiedzane tereny narciarskie, jak np.: Porcupine Mountains, Indianhead Mountain i Whitecap Mountains.

Wśród miejscowości o walorach turystycznych można wyróżnić: Chicago – największe miasto regionu a zarazem główny ośrodek turystyczny, jest jednym z centrów życia gospodarczego, naukowego i kulturalnego w kraju. Na uwagę zasługują również Detroit.

Moje wakacje w Chicago

Źródło opracowanie własne

V. STANY ŚRODKOWE

Powierzchnia tego regionu jest w większości równinna (Wielkie Równiny). Najwyżej wzniesionym obszarem są położone na zachodzie stanu Dakota Południowa góry Black Hills z kulminacją Mount Harney (2207m n.p.m.). Jest to jeden z najbardziej interesujących turystycznie terenów tego regionu, bowiem główną ich atrakcję stanowi monumentalna rzeźba skalna przedstawiająca głowy czterech prezydentów Stanów Zjednoczonych: G. Washingtona, Th. Jeffersona, A. Lincolna, Th. Roosevelta. Każda z głów liczy ok. 20 m wysokości. Nieopodal zaś powstaje drugie fenomenalne dzieło, 150 metrowy pomnik indiańskiego wodza Szalonego Konia wyobrażonego w postaci jeźdźcy na galopującym koniu. Rzeźbę tę do niedawna wykonywał K. Ziółkowski, Amerykanin polskiego pochodzenia.

Na terenie Black Hills znajdują się liczne jaskinie, z których do najpiękniejszych należą: Jewel Cave i Wind Cave. Również na wyżynie Ozark występuje wiele pięknych jaskiń, np.: Graham Cave, w której znaleziono ślady życia Indian sprzed 10 tys. lat; czy źródeł mineralnych w Big Spring, Bentonville, Eureka Springs. W górach istnieją dogodne warunki do uprawiania sportów zimowych, zwłaszcza narciarstwa w Lead i Hill City. W górach można również skorzystać z lecznictwa uzdrowiskowego w Hot Springs. Ten region oferuje także dobre warunki dla uprawiających sporty wodne oraz wędkarstwo. Z najbardziej znanych miejscowości wypoczynkowych możemy polecić: Boundary Waters Canoe Area, Red Lake czy Warroad.

Atrakcyjność turystyczna regionu Stanów Środkowych wiąże się też z bogatym folklorem ukształtowanym głównie na fundamencie kultury indiańskiej i meksykańskiej. Z kulturą

dawnych mieszkańców prerii, przede wszystkim Siuksów i Czipewejów, można się zapoznać w St. Paul, Devenport, Des Moines, Highland czy Lawrence. Na festiwalach folklorystycznych organizowanych m.in. W Oklahoma City i na wyżynie Ozark w Mountain View podczas prezentacji sztuki regionalnej można zrobić bardzo ciekawe zakupy. Turystyczne miejscowości to przede wszystkim St. Louis, Minneapolis **czy** Kansas City.

VI. KORDYLIERY

SUBREGION GÓR SKALISTYCH

Góry Skaliste ciągną się pasmem długości ok. 2500 km i szerokości do 700 km, a najwyższym szczytem jest Mount Elbert o wysokości 4399 m n.p.m. W ich skład wchodzi pasma górskie: Lewis, Absaroka. Wind River. Park, Sawatch, Sangre de Cristo, Uinta, Bitterroot, Bighorn, Laramie, które oddzielone są podłużnymi i poprzecznymi obniżeniami tektonicznymi. Główną atrakcją Gór Skalistych są przede wszystkim parki narodowe, których w tym rejonie jest kilka.

Yellowstone – to najstarszy na świecie park narodowy, założony 1872 r., o powierzchni ok. 8,9 tys. km kw. Charakteryzuje się występowaniem licznych kanionów; wodospadów, wśród których wyróżnia się wodospad na rzece Yellowstone, dwukrotnie wyższy od wodospadu Niagara; gorących źródeł; gejzerów, z których największymi są Old Faithful, Daisy i Riverside; wulkanów błotnych. Bogata jest również flora parku reprezentowana przez bizony, wapiti, widłorogi, kozy śnieżne, owce grubonogie, niedźwiedzie grizli i baribale;

Gorące źródła parku Yellowstone

Źródło www.mosaicoutdoor.org

Inne pomniki przyrody warte zobaczenia to: **Glacier** – park narodowy, którego cechą charakterystyczną jest 60 lodowców i ponad 200 jezior; **Grand Teton** – z wysokogórskim krajobrazem i siedliskami łosiów; **Rocky Mountain** – na terenie którego położonych jest 107 szczytów o wysokości ponad 3350 m n.p.m.

Atrakcyjność turystyczną tego subregionu wzbogacają również liczne rezerваты i osady indiańskie, a także dogodne warunki do uprawiania sportów zimowych. Najbardziej znane stacje narciarskie Gór Skalistych to: Colorado Springs z największą na świecie kolejką zębatą prowadzącą na szczyt Pikes Peak o wysokości 430 m n.p.m.; Aspen i Teton Village.

SUBREGION WYŻYN I KOTLIN ŚRÓDGÓRSKICH

Obejmuje obszary położone między Górami Skalistymi na wschodzie a Górami Kaskadowymi i Sierra Nevada na zachodzie. Atrakcyjność turystyczna tego subregionu w dużym stopniu związana jest z licznymi parkami narodowymi i rezerwatami przyrody. Światową sławą cieszy się Grand Canyon National Park założony w 1919 r., obejmujący najbardziej malowniczą część Wielkiego Kanionu – jest to jar w środkowym biegu rzeki Kolorado, o długości ok. 350 km, szerokości (na poziomie wierzchołków) od 8 do 25 km i głębokości do 1800 m. Na dnie kanionu usytuowana jest indiańska osada Havasu. Z innych parków i rezerwatów licznie odwiedzanych przez turystów możemy polecić:

Petrified Forest National Park ze skamieniałymi drzewami; **Mesa Verde** z wielkimi jaskiniami; **Dolinę Śmierci**, której dno leży w depresji sięgającej 86 m p.p.m., co stanowi najniższy punkt całych Stanów Zjednoczonych a zarazem jest to jedno z najgorętszych miejsc na świecie; **Organ Pipe Cactus National Monument** z unikatowymi okazami kaktusów.

Bardzo popularne w tym subregionie są także ośrodki turystyki zimowej w Sun Valley i Phoenix oraz miejscowości rozlokowane w pobliżu Salt Lake City, które przyciąga turystów również faktem, że jest to miasto Mormonów. Natomiast na własne ryzyko można odwiedzić Las Vegas – miasto rozrywki na światową skalę. Gry hazardowe zostały tu zalegalizowane w czasach wielkiego kryzysu lat trzydziestych. Tu ryzykuje się albo ... wygrywa wielkie fortuny.

SUBREGION GÓR KASKADOWYCH I SIERRA NEVADA

Góry Kaskadowe (najwyższy szczyt Rainier, 4392 m, i Sierra Nevada Whitney, 4418 m n.p.m.) leżą w zachodniej części Kordylierów. Ich atrakcyjność krajobrazowa wiąże się m.in. z występowaniem licznych form polodowcowych (cyrki, żłoby, jeziora i in.) i zjawisk wulkanicznych (wygasłe i częściowo czynne wulkany, gorące źródła itp.), a także bogatej szaty leśnej, którą tworzą lasy iglaste (wśród nich sekwoje). Na najcenniejszych przyrodniczo obszarach utworzono parki narodowe. Do najliczniej odwiedzanych należy **Yosemite**, położony w środkowej części gór Sierra Nevada. Z lasów sekwojowych słyną także parki narodowe: **Sekwoi** (zwłaszcza jego część zwana Giant Forest) oraz **Kings Canyon**. Wyjątkowymi walorami krajobrazowymi wyróżniają się parki narodowe North Cascades (formy polodowcowe) i Mt. Rainier (nieczynne wulkany z systemem lodowców). Ze zjawisk wulkanicznych znane są głównie: Lassen Volcanic (gorące źródła i wrzące jeziora), Park Narodowy Jeziora Kraterowego (Crater Lake National Park; jezioro w kraterze wulkanu) oraz St. Helens Mt. — wulkan w Górach Kaskadowych, będący przykładem krajobrazu "żywego wulkanizmu".

Atrakcyjność turystyczna omawianego subregionu jest również związana z istnieniem wielu miejscowości wypoczynkowych, zwłaszcza stacji narciarskich, rozmieszczonych wzdłuż grzbietu Gór Kaskadowych i Sierra Nevada (okolice jeziora Tahoe), a także uzdrowisk (Palm Springs).

SUBREGION WYBRZEŻA OCEANU SPOKOJNEGO

Główną jednostką geomorfologiczną Subregionu Wybrzeża Oceanu Spokojnego są Góry Nadbrzeżne ciągnące się południkowo od granicy z Kanadą po Meksyk. Największymi miastami omawianego obszaru, stanowiącymi równocześnie główne ośrodki ruchu turystycznego są Los Angeles (Hollywood) i San Francisco.

Do licznie odwiedzanych należą parki narodowe Redwood (fragmenty pierwotnego lasu z 1000-letnimi drzewami) i Olympic (tzw. lasy deszczowe, o ogromnym bogactwie florystycznym - od mikroflory do olbrzymich świerków, jodeł i cedrów alaskich).

VII. ALASKA

Powierzchnię Alaski w większości pokrywają góry. Na południu wznoszą się góry Alaski z najwyższym szczytem Ameryki McKinley (6194 m n.p.m.) oraz Góry Św. Eliasza, Góry Aleuckie i Kuskokwim. Na północy natomiast znajdują się Góry Brooksa. W środkowej części półwyspu rozciąga się płaskowyż rozcięty dolinami rzek Jukon i Kuskokwim. Jedyne obszary nizinne występują na północnych i zachodnich wybrzeżach. Do terytorium Alaski należą także liczne archipelagi wysp: Aleuty, Archipelag Aleksandra, Kodiak, Nunivak, Św. Wawrzyńca i Pribyłowa. Powierzchnię Alaski w znacznej części porasta gęsta tajga oraz tundra.

Ruch turystyczny na Alasce koncentruje się w trzech ośrodkach: **Anchorage** – miasto położone nad Zatoką Cooka. Obecnie jest głównym miastem Alaski i lotniczym punktem kontaktowym na trasie z Europy Zachodniej do Japonii przez biegun północny. **Fairbanks** – położone w środkowej części regionu, założone przez poszukiwaczy złota w 1902 r.

VIII. HAWAJE

Hawaje to rozległy na 2500 km archipelag wysp wulkanicznych, w skład którego wchodzi główne wyspy: Hawaii, Maui, Oahu, Kauai, Molokai, Lanai, Niihau i Kahoolawe. W ich krajobrazie dominują stożki wulkaniczne z dwoma najwyższymi – Mauna Kea (4205 m n.p.m.) i Manua Loa (4170 m n.p.m.). Na nizinnej wyspie Oahu leży stolica Hawajów – Honolulu.

W 1898 r. Stany Zjednoczone anektowały wyspy a dopiero w 1959 r. (razem z Alaską) przyznały im status kolejnego stanu.

Wspaniałe walory krajobrazowe z największymi na świecie czynnymi wulkanami, dogodny klimat sprzyjający rozwojowi bujnej roślinności i bogactwo miejscowego folkloru sprawiły, że Hawaje są jednym z najważniejszych rejonów turystycznych świata. Dobrą sławą cieszą się szczególnie liczne kąpieliska, m. in.: Waikiki Beach, Kailua, Makaha i Kahuku. Doroczne światowe mistrzostwa w surfingu przyciągają na wyspę Oahu tłumy turystów. Dużą atrakcją tego regionu są również obszary przyrody chronionej, zwłaszcza parki narodowe Hawaii Volcanoes i Haleakala słynące z wulkanów.

Dostępność komunikacyjna

Stany Zjednoczone mają rozbudowaną sieć autostrad, w znakomitej większości o statusie międzystanowym. Ich długość wynosi 77 tys. kilometrów (1. miejsce na świecie). W okolicach miast drogi posiadają wszystkie betonowe zabezpieczenia, a w rejonach słabo zaludnionych są zazwyczaj ogrodzone. Nawierzchnia skrajna jest zazwyczaj rowkowana poprzecznie, aby akustycznie ostrzec kierowcę, że zbacza z drogi. Minimum stanowią dwa pasy w jednym kierunku, które czasem rozszerzają się nawet do dziewięciu. Ważną rolę pełni także transport lotniczy i towarowy kolejowy. USA posiadają największą na świecie sieć linii kolejowych - ich łączna długość wynosiła 226 612 km (dane z 2009 wg World Factbook). Mniejsze znaczenie niż w Europie ma transport publiczny.

„Stany Zjednoczone nie słyną wprawdzie z rozbudowanych kolejowych przewozów pasażerskich, jednak segment wynajmu wagonów specjalnych ma się dobrze. Na rynku amerykańskim działa grupa większych lub mniejszych spółek prywatnych zajmujących się obsługą imprez kolejowych. Oferują one szereg rozmaitych możliwości podróży o różnym standardzie, od przeznaczonego dla turystów średnio zamożnych po luksusowe. Ciekawostką może być fakt, że zdecydowana większość z nich dotyczy podróży wagonami w stylu retro, zwykle wyprodukowanymi w pierwszej połowie XX wieku. Przykładowa, sześciodniowa impreza organizowana przez Private Railcar Colonial Crafts kosztuje ok. 3900 dolarów od osoby.

Wybrane adresy firm świadczących usługi wynajmu wagonów osobowych oraz organizujących wycieczki kolejowe

Europa

<http://www.railserve.com/jump/jump.cgi?ID=21455>

West Coast Railways – prywatna firma oferująca przewozy zarówno przy użyciu taboru nowoczesnego jak i zabytkowego

Stany Zjednoczone i Kanada

<http://www.railserve.com/jump/jump.cgi?ID=12554>

Cincinnati Railway Company – luksusowe wagony (również z platformami widokowymi) do wynajęcia na terenie USA i Kanady

<http://www.railserve.com/jump/jump.cgi?ID=18565>

Colorado Zephyrs, Inc – wynajem i wycieczki zabytkowymi luksusowymi wagonami oraz doradztwo i organizacja imprez na zamówienie

<http://www.railserve.com/jump/jump.cgi?ID=18251>

Lancaster and Chester Railway – wynajem luksusowych wagonów na terenie USA i Kanady

Afryka

<http://www.rovos.co.za/train.html>

Rovos – wynajem i wycieczki pociągami z luksusowymi wagonami, uchodzącymi za najlepsze w Afryce

Źródło: <http://www.e-podatnik.pl/> artykuł Koleje specjalnego przeznaczenia(data odczytu: 02.05.09)

Transport Lotniczy

Stany Zjednoczone pod względem liczby lotnisk oraz ilości turystów odwiedzających kraj za pomocą transportu lotniczego zajmują pierwsze miejsce na świecie. W samych stanach znajduje się 14,951 lotnisk (zb.do roku 2009) co stanowi około 30% portów świata. Lotniska wybrukowane to około 30%, natomiast te niewybrukowane to cała reszta.

Tab.1 Miesięczne podsumowanie przyjazdów turystów z krajów zamorskich*

Luty 2009	PRZYJAZDY Z KRAJÓW	Zmiana %	
Lotniska	ZAMORSKICH	2009/2008	Rank
Wszystkie w sumie	1 539 857	-8%	
MIAMI, FL	247 353	6%	1
NEW YORK, NY	223 880	-7%	2
LOS ANGELES, CA	152 404	-13%	3
HONOLULU, HI	103 880	-8%	4
SAN FRANCISCO, CA	89 505	-10%	5
AGANA, GU	88 592	-8%	6
NEWARK, NJ	86 188	-20%	7
CHICAGO, IL	71 942	-19%	8
ATLANTA, GA	69 802	-2%	9
WASHINGTON, DC	52 170	-2%	10
ORLANDO, FL	44 121	10%	11
HOUSTON, TX	38 767	3%	12
FT. LAUDERDALE, FL	27 500	22%	13
DETROIT, MI	27 034	-24%	14
DALLAS, TX	24 214	4%	15

Źródło: Departament Handlu USA, ITA, Office of Travel & Tourism Industries

raport I-94, podsumowanie Międzynarodowych Podróży

*Zamorskie obejmuje wszystkie państwa poza Kanadą oraz Meksykiem

Data Wydania: Kwiecień 2009

Źródło: <http://tinet.ita.doc.gov/>

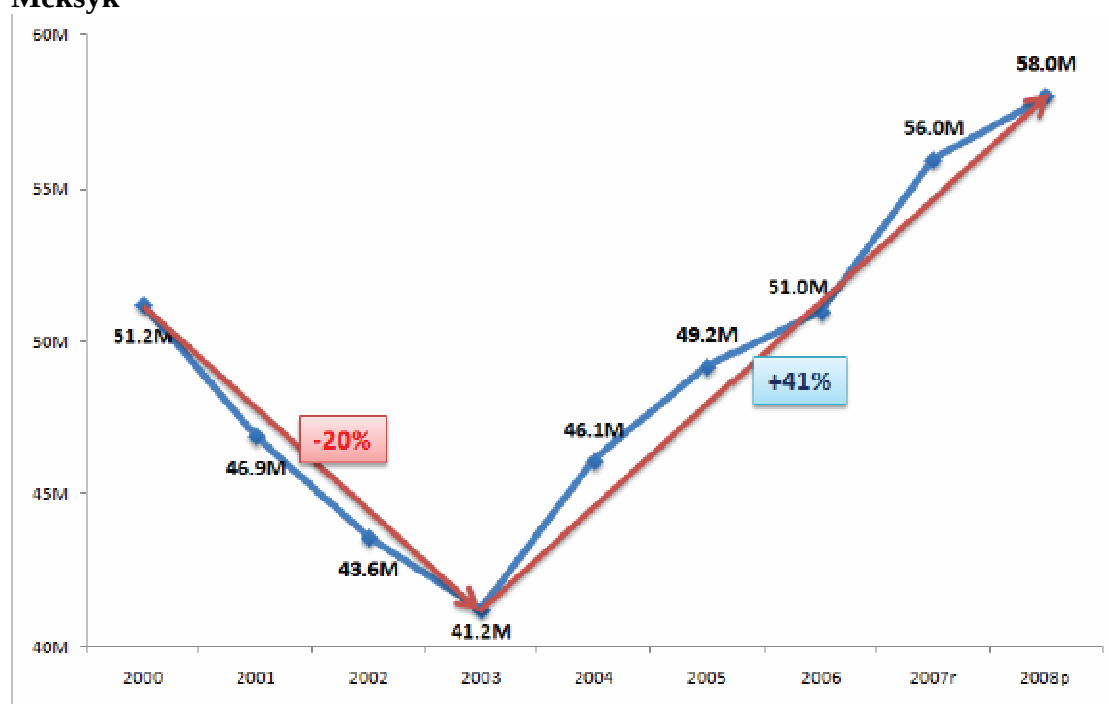
Na podstawie powyższej tabeli można wywnioskować, że kryzys ekonomiczny na świecie dotknął także transport lotniczy w USA. W stosunku do roku poprzedniego pod względem przyjmowanych turystów zdecydowanie najwyższy spadek zanotowało lotnisko w Detroit Newark New Jersey jak i Chicago. Głęboki kryzys w USA jak i wzrost cen paliw spowodował także spadek lotów amerykańców. Najwięksi potentaci lotniczy mają zamiar obniżyć ilość lotów/ foteli na ponad 300 średnich i dużych lotniskach w USA. Dobrze mają się za to lotniska przy popularnych destynacjach wakacyjnych tj: Floryda Fort Lauderdale czy Miami gdzie liczba pasażerów w Czerwcu 2009 w porównaniu z rokiem poprzednim powinna się podwoić.

II. Rynek Recepcji Turystycznej lata 2007-2009

W raporcie wydanym przez Ministerstwo Handlu USA na temat Turystyki przyjazdowej USA dowiadujemy się jak bardzo liczba przyjazdów turystów zmieniła się od roku 2000. 2008 rok jest jak dotąd rokiem rekordowym (pobija 2000 o 12%)

W 2008 roku na terenie USA przebywało ponad 58 milionów przyjezdnych z 213 krajów. W stosunku do roku 200 notuje się 4% wzrost. Największy wpływ na liczbę przyjazdów miały kraje rozwijające się.

Tab 2 Przyjazdy turystów zagranicznych (z krajów z zamorskich, włączając Kanadę i Meksyk)

źródło <http://tinet.ita.doc.gov/>

Tab.3 Turystyka Przyjazdowa w latach 2000-2008

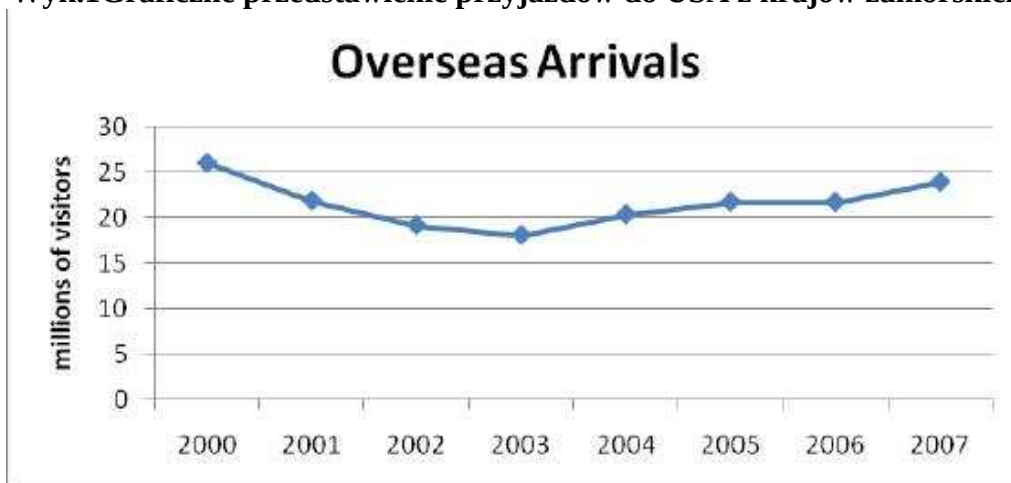
International Visitors (Inbound)	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008p
Total Inbound (000s)	51,238	46,927	43,581	41,218	46,086	49,206	50,977	55,979	58,029
% Change	6%	-8%	-7%	-5%	12%	7%	4%	10%	4%
Overseas ¹	25,975	21,833	19,117	18,026	20,322	21,679	21,668	23,892	25,341
% Change	6%	-16%	-12%	-6%	13%	7%	0%	10%	6%
Canada	14,667	13,527	13,024	12,666	13,857	14,862	15,992	17,760	18,925
% Change	4%	-8%	-4%	-3%	9%	7%	8%	11%	7%
Mexico	10,596	11,567	11,440	10,526	11,907	12,665	13,317	14,327	13,763
% Change	7%	9%	-1%	-8%	13%	6%	5%	8%	-4%

źródło <http://tinet.ita.doc.gov/>

Kraje Zzamorskie (wyluczając Kanadę i Meksyk)

Przyjazdy z krajów z zamorskich to 25,3 miliona (6% więcej niż w roku poprzednim) co stanowi 43% wszystkich przyjazdów do USA. Choć liczba przyjazdów zdecydowanie podnosi się po znaczącym spadku w 2003 nie udało się jej jeszcze pobić rekordu z roku 2000 (wykres poniżej). 13 krajów zaliczających się do 20 krajów najczęściej odwiedzających USA może pochwalić się wynikami dwucyfrowymi. Np.: Niemcy, Francja, Australia, Brazylia, Włochy, Indie, Hong Kong, Hiszpania czy Holandia, Irlandia, Wenezuela, Kolumbia, Szwecja oraz Izrael.

Wyk.1 Graficzne przedstawienie przyjazdów do USA z krajów zamorskich

źródło <http://www.tinet.ita.doc.gov>

Z powyższego wykresu można zauważyć jak wielki (31%) spadek zanotowały przyjazdy zamorskie pomiędzy 2000 a 2003 rokiem, po 2003 widać aż 37% wzrost do roku 2008. Przyjazdy z krajów zamorskich na tereny USA wzrosły dzięki wprowadzonemu programowi wizowemu oraz dzięki zniesieniu wiz.

Europa, Azja oraz Pd Ameryka generują aż 80% wszystkich przyjazdów. (Tab 3)

W porównaniu z rokiem 2007 największy wzrost zanotowała Europa (26%) oraz Afryka 13%. Największy spadek zanotowało USA ze strony Karaibów 9% oraz Azji 3%

Tab.4. Liczba przyjazdów 2007-08

Region/Country of Residence	2007	2008p	% Change (2008/2007)
Total Arrivals ¹	55,979,277	58,029,451	4%
North America ²	32,087,000	32,688,000	2%
Canada ³	17,760,000	18,925,000	7%
Canada Air ³	5,883,000	6,358,000	8%
Mexico ³	14,327,000	13,763,000	-4%
Mexico Air ⁴	1,878,389	1,708,320	-9%
Overseas ⁵	23,892,277	25,341,451	6%
Western Europe	10,893,661	12,198,081	12%
Asia	6,377,494	6,178,602	-3%
South America	2,273,802	2,555,599	12%
Caribbean	1,316,902	1,201,149	-9%
Oceania	833,718	851,619	2%
Central America	786,281	775,590	-1%
Middle East	619,818	680,974	10%
Eastern Europe	512,825	584,602	14%
Africa	277,776	315,235	13%

źródło <http://www.tinet.ita.doc.gov>

Zachodnia Europa z przyjazdami sięgającymi 12,2mln notuje wzrost o 12% w stosunku do roku poprzedniego. Wielka Brytania razem z Niemcami to 55% wszystkich przyjazdów z tego regionu.

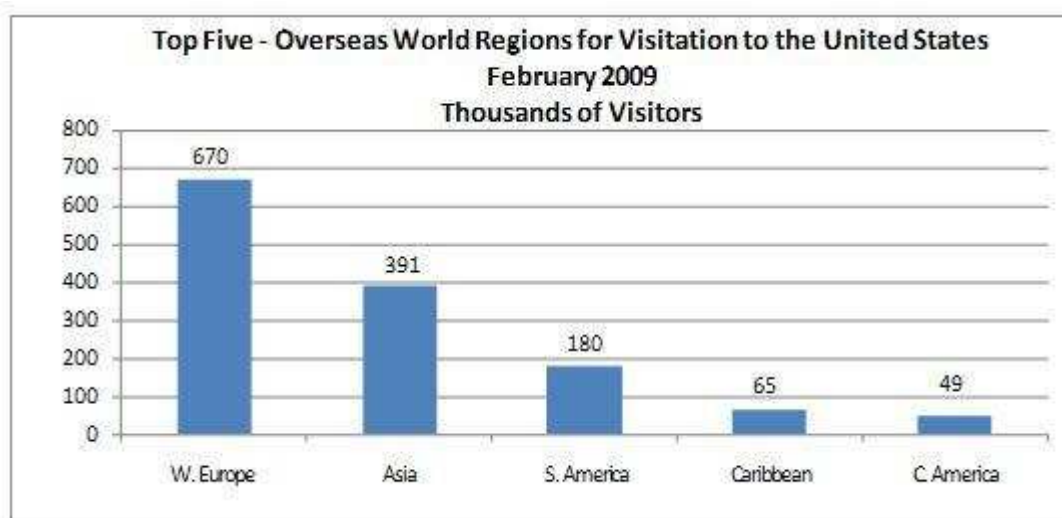
Europa Wschodnia – to 585 tys przyjazdów w roku 2008 to o 14% więcej niż w roku poprzednim. Polska na liście 50 krajów które generują rynek przyjazdowy USA jest na

pozycji 36. Tak wysoki wzrost przyjazdów z tego regionu jest spowodowany zniesieniem wiz w tym regionie dla Litwy, Łotwy, Estonii, Węgier, Republiki Czeskiej, Słowacji.

Azja to w sumie 6.18 mln przyjazdów w 2008, spadek o 3%. Liderami w przyjazdach są Japonia, Rep.Pd Korei , Indie oraz Hong Kong

Ameryka Pd zanotowała 2,55 mln przyjazdów do USA w roku 2008 co spowodowało wzrost o 12% do roku poprzedniego. W tym regionie zdecydowanie przodują Brazylia, , Wenezuela i Kolumbia, Argentyna

Wyk 2. Przyjazdy Krajów z zamorskich Iszy kwartał 2009

źródło <http://www.tinet.ita.doc.gov>

Tab.5.6. 50 Państw generujących turystykę przyjazdową USA 2000-2008

Rank	Country of Residence	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008p
	Total Visitation	51,237,701	46,926,868	43,580,707	41,218,213	46,086,257	49,205,528	50,977,290	55,979,277	58,029,451
1	Canada	14,667,000	13,527,000	13,024,000	12,666,000	13,857,000	14,862,000	15,992,000	17,760,000	18,925,000
2	Mexico	10,596,000	11,567,000	11,440,000	10,526,000	11,907,000	12,665,000	13,317,000	14,327,000	13,763,000
3	United Kingdom	4,703,008	4,097,258	3,816,736	3,936,112	4,302,737	4,344,957	4,176,211	4,497,858	4,564,895
4	Japan	5,061,377	4,082,661	3,627,264	3,169,682	3,747,620	3,883,906	3,672,584	3,531,489	3,249,578
5	Germany	1,786,045	1,313,756	1,189,856	1,180,212	1,319,904	1,415,530	1,385,520	1,524,151	1,782,299
6	France	1,087,087	875,854	734,260	688,887	775,274	878,648	789,815	997,506	1,243,942
7	Italy	612,357	472,348	406,160	408,633	470,805	545,546	532,829	634,152	779,463
8	Brazil	737,245	551,406	405,094	348,945	384,734	485,373	525,271	639,431	769,232
9	South Korea	661,844	617,892	638,697	617,573	626,595	705,093	757,721	806,175	759,394
10	Australia	539,559	425,934	407,130	405,698	519,955	581,773	603,275	669,536	689,927
11	Spain	361,177	291,052	269,520	284,031	333,432	385,640	424,224	516,471	658,333
12	Netherlands	553,297	411,742	384,367	373,690	424,872	448,650	446,785	506,852	607,802
13	India	274,202	269,674	257,271	272,161	308,845	344,926	406,845	567,045	598,971
14	Ireland	285,697	276,806	259,687	254,320	345,119	383,400	414,423	491,055	531,198
15	Venezuela	576,663	555,292	395,913	284,423	330,285	340,315	369,037	458,678	507,153
16	China (PRC)	249,441	232,416	225,565	157,326	202,544	270,272	320,450	397,405	492,958
17	Colombia	417,065	371,747	321,439	280,259	295,371	325,398	348,388	389,752	419,268
18	Sweden	321,881	230,538	204,156	211,386	254,258	290,530	285,994	337,474	397,017
19	Switzerland	395,031	310,826	253,940	230,042	243,186	256,730	270,571	296,369	341,955
20	Israel	325,199	305,431	263,097	249,034	275,373	284,310	283,889	311,077	332,257
21	Argentina	533,936	434,011	164,658	150,719	167,726	188,865	212,096	266,971	318,144
22	Taiwan	457,302	357,064	288,032	238,999	297,684	318,886	300,382	311,020	294,893
23	Belgium	249,957	181,693	159,052	151,069	175,997	191,596	188,311	216,579	265,383
24	Denmark	149,211	126,345	118,716	125,435	150,839	174,581	185,337	217,593	256,604
25	Dominican Republic	197,298	171,568	153,586	153,019	180,048	221,449	236,622	263,452	226,184

Rank	Country of Residence	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008p
26	Norway	147,540	123,268	112,593	113,233	130,400	139,043	145,359	172,882	213,983
27	Jamaica	242,903	229,003	183,903	159,484	163,059	175,351	204,912	221,521	204,982
28	Guatemala	185,677	171,955	162,367	151,891	161,983	170,076	173,793	201,286	188,177
29	Bahamas	293,911	293,022	262,469	253,229	265,681	237,140	243,300	256,433	180,914
30	Philippines	168,053	180,549	173,203	134,338	143,962	153,821	153,887	171,829	179,820
31	Costa Rica	176,056	143,434	124,993	112,880	127,112	133,820	130,702	160,444	165,257
32	Peru	192,062	186,008	164,482	154,324	151,409	151,823	133,398	148,967	162,883
33	Austria	175,533	123,295	97,930	99,924	112,950	117,688	117,191	131,339	158,764
34	Ecuador	129,938	147,527	139,094	119,737	133,046	143,073	147,173	155,328	152,112
35	Trinidad & Tobago	137,689	127,102	118,336	111,820	121,158	128,392	133,906	143,009	147,613
36	Poland	116,277	108,244	108,707	107,892	123,003	134,430	137,588	138,525	146,887
37	New Zealand	172,012	144,216	109,580	107,214	127,394	139,780	138,486	147,735	145,325
38	Russia	76,739	70,348	64,228	62,330	72,419	84,780	94,681	114,850	142,998
39	Singapore	136,439	99,010	97,259	87,525	106,527	115,939	122,995	135,209	141,474
40	Hong Kong	203,300	170,267	135,409	114,112	123,335	135,108	137,278	142,419	139,359
41	El Salvador	184,574	207,890	197,159	177,240	181,209	164,492	153,835	159,783	136,494
42	Chile	192,361	150,350	115,359	95,389	101,171	101,550	110,143	123,152	130,813
43	Finland	93,649	72,864	64,860	67,761	78,612	89,125	87,904	96,173	118,448
44	Honduras	90,714	87,645	85,322	82,099	85,506	89,718	92,445	111,059	116,902
45	Turkey	106,427	82,222	78,662	75,227	76,404	84,434	90,122	95,568	107,572
46	Panama	107,349	87,714	75,495	72,413	76,032	78,855	81,358	87,329	102,832
47	South Africa	116,113	94,882	73,910	72,029	78,433	89,102	89,017	93,719	93,692
48	Haiti	72,190	65,169	59,444	59,756	60,521	63,970	58,918	83,837	91,748
49	Portugal	86,333	67,222	56,012	54,572	60,930	68,111	71,406	80,611	89,158
50	Thailand	86,971	73,745	66,848	55,884	66,287	66,833	69,236	77,009	76,820

źródło <http://www.tinet.ita.doc.gov>

lut-09				Year-to-date09		
Region	Przyjazdy	%	Rank	Region	Przyjazdy	%
CANADA	1 094 028	-8,9	1	CANADA	2 242 444	-10,8
MEXICO	328 477	-21	2	MEXICO	733 303	-12,6
JAPAN	248 810	-9,8	3	JAPAN	485 407	-11,4
UNITED KINGDOM	244 898	-23,7	4	UNITED KINGDOM	444 637	-21,9
GERMANY	92 604	-14,3	5	GERMANY	175 413	-12,1
FRANCE	81 600	4,3	6	BRAZIL	144 276	12,6
BRAZIL	57 114	26,5	7	FRANCE	137 960	1,1
KOREA, SOUTH	43 090	-26,4	8	KOREA, SOUTH	113 548	-20,9
ITALY	34 891	-6,2	9	HONG KONG	104 775	6,6
HONG KONG	33 788	-20,8	10	AUSTRALIA	79 150	-15,7
AUSTRALIA	32 958	-17	11	ITALY	76 875	0,1
ARGENTINA	32 775	9,8	12	INDIA	65 489	-14,2
NETHERLANDS	32 175	-6,8	13	ARGENTINA	64 756	14
IRELAND	31 121	-10,6	14	NETHERLANDS	59 591	-10,1
SPAIN	27 358	-9,8	15	VENEZUELA	57 612	-7,1
VENEZUELA	27 079	-11,4	16	SPAIN	54 346	-7,6
INDIA	26 479	-17,6	17	IRELAND	53 273	-15,2
SWEDEN	23 939	-17,9	18	SWEDEN	46 069	-14,7
SWITZERLAND	18 191	-3,6	19	COLOMBIA	41 224	-5,4
COLOMBIA	18 087	-7,5	20	ROC (TAIWAN)	39 621	-21,6
TOTAL TOP 20	2 529 462	-12,3		TOTAL TOP 20	5 219 769	-11,2

Tab.7. – Ranking 20 Państw generujących przyjazdy do USA luty 2009. źródło
<http://tinet.ita.doc.gov>

Z powyższych tabeli z 2008 oraz 2009 roku widać jak wielkie znaczenie w turystyce przyjazdowej US w dalszym ciągu ma Kanada i Meksyk, z których w 2008 w sumie przyjechało 32mln turystów a przez pierwsze dwa miesiące tego roku ok. 3mln. Głównym powodem tego zjawiska jest położenie tych krajów jak i wszelkie atrakcje Stanów Zjednoczonych. Bardzo duże znaczenie mają też Państwa Wszelkie Państwa zamorskie które generują drugie tyle przyjazdów co sąsiedzi US.

W pierwszym kwartale br. Można zauważyć wzrost znaczenia Japonii.

Zdecydowanie w pierwszej 10tce jak do tej pory prym wiodą Państwa Europy Zachodniej .

Do lutego 2009 największy spadek odnotowano w przyjazdach Korei Pd.

Profile Turystów 2007

Na podstawie formularzy I-94, który uzupełnia się przy wjeździe do USA rząd amerykański przebadął turystów.

Jak widać w tab 8 turyści decydowali się na przyjazd USA średnio na około miesiąc czasu co spowodowane jest w dalszym ciągu wysokimi cenami biletu transatlantyckich (Im wcześniej rezerwujemy tym tańszy bilet). Przy wyborze biletu czy noclegu głównie sugerowano się poradami zaufanych biur podróży bądź własnemu doświadczeniu.

Tab.8 Profile turystów 2007: długość pobytu i sposób rezerwacji

Overseas Travelers Characteristics	All Overseas Visitors	All Leisure Visitors	All Business Visitors
Total Number of Travelers:	23,892,000	14,192,000	6,331,000
Advance Trip Decision:			
Average Number of Days	79.0	98.3	40.4
Median Number of Days	50.0	60.0	21.0
Advance Airline Reservation			
Average Number of Days	55.8	71.9	24.3
Median Number of Days	30.0	45.0	15.0
Means of Booking Air Trip:			
Travel Agent	48%	47%	50%
Personal Computer/Internet	22%	25%	11%
Airlines Directly	12%	12%	9%
Company Travel Dept.	9%	3%	27%
Tour Operator	6%	8%	1%
Information Sources*:			
Travel Agent	41%	42%	44%
Personal Computer	37%	44%	24%

Źródło: <http://tinet.ita.doc.gov/>

Głównym celem przyjazdów turystów do USA jest wypoczynek i rekreacja. Stanowi on około 78% wszelkich celów przyjazdów. Około 4% to cele biznesowe, wizyty u znajomych, konferencje, studia. Średnio turyści przyjeżdżają sami bądź razem z rodziną lub przyjaciółmi. Zazwyczaj ekipy podróży składają się w 92% tylko z dorosłych. (Tab 10)

Zazwyczaj turyści odwiedzali więcej niż jeden stan i średnio mieli na celu odwiedzenie co najmniej jednej destynacji (tab.9)

Tab.9 Ilość odwiedzanych stanów 2007

Overseas Travelers Characteristics	All Overseas Visitors	All Leisure Visitors	All Business Visitors
Number of States Visited*:			
One State	70%	69%	64%
Two States	19%	18%	24%
Three or More States	11%	13%	13%
Average (Number of States)	1.5	1.5	1.6
Median (Number of States)	1.0	1.0	1.0
Number of Destinations Visited:			
Average (Number of Destinations)	1.9	2.0	1.8
Median (Number of Destinations)	1.0	1.0	1.0

Tab.10 Cele przyjazdów turystów 2007

Overseas Travelers Characteristics	All Overseas Visitors	All Leisure Visitors	All Business Visitors
Total Number of Travelers:	23,892,000	14,192,000	6,331,000
Travel Companions*:			
Traveling Alone	40%	25%	64%
Family/Relatives	27%	37%	6%
Spouse	26%	36%	8%
Friends	11%	15%	3%
Business Associates	8%	3%	22%
Tour Group	1%	2%	1%
Travel Party Size (persons):			
Adults Only	92%	87%	98%
Adults and Children	8%	13%	2%
Average Party Size	1.5	1.8	1.2
Median Party Size	1.0	1.0	1.0
Main Purpose of Trip:			
Leisure/Recreation/Holiday	46%	78%	4%
Business/Professional	24%	5%	89%
Visit Friends/Relatives	22%	12%	3%
Convention/Conference	5%	2%	3%
Study/Teaching	3%	1%	0%
Purpose of Trip*:			
Leisure/Recreation/Holiday	59%	100%	19%
Visit Friends/Relatives	34%	28%	16%
Business	27%	9%	100%
Convention/Conference	8%	4%	11%
Study/Teaching	5%	3%	3%

Tab.11. Najczęściej wybierane środki transportu

Transportation in the U.S.*:			
Taxi	43%	44%	50%
Rented Auto	28%	31%	32%
Company or Private Auto	25%	22%	25%
Airline in the U.S.	25%	22%	32%
City Subway/Bus	23%	28%	15%
Railroad between Cities	11%	11%	9%
Bus between Cities	10%	13%	4%

Źródło: <http://tinet.ita.doc.gov/>

Turyści w USA głównie poruszają się za pomocą taxi które w każdym większym mieście są wszechobecne. Na drugim miejscu pojawia się sposób podróżowania wynajmowanym samochodem 28% co jest bardzo popularną praktyką w USA ze względu na dość niskie ceny wynajmu i w dalszym ciągu niższy niż w Europie koszt beznyny. Jako, że na drugim miejscu w wymienianych celach podróży znajdowały się buisness trips na trzecim miejscu znajdują

się firmowy/prywatny samochód. W zasięgu Stanów Zjednoczonych lata wiele tanich linii lotniczych które umożliwiają przedostanie się na drugi koniec kontynentu bardzo szybko i dość tanio. Często podróż z transferami w USA jest dużo tańsza niż lot bezpośredni z Państw Złomorskich Jak już wspominałam wcześniej transport publiczny nie jest wśród amerykańczyków tak bardzo popularny lecz dobrze rozbudowany i nie drogi cieszy się popularnością wśród turystów (ok. 30%)

Wielki węzeł komunikacyjny Chicago. Główny zespół portowy Wielkich Jezior. Największy węzeł kolejowy na półkuli zachodniej, krzyżuje się tu 41 linii kolejowych, a w ciągu doby jest odprawiane około 1 500 pociągów

Tab 12. Najczęściej wybierane lotniska wśród turystów przylatujących do USA w 2007

Port-of-Entry:			
New York	16%	17%	16%
Miami	11%	12%	10%
Los Angeles	9%	9%	12%
Honolulu	6%	10%	1%
Newark	6%	6%	7%
San Francisco	6%	5%	9%
Chicago	5%	3%	10%
Agana, Guam	4%	7%	0%
Atlanta	3%	2%	3%
Washington Dulles	3%	2%	4%
Orlando & Orlando/Sanford	2%	3%	0%
Boston	2%	2%	2%

Źródło: <http://tinet.ita.doc.gov/>

Z powyższego zestawienia wynika że na Lotnisko JFK New York przylatuje najwięcej turystów. W związku z tym, że poza Kanadą i Meksykiem na trzecim miejscu do USA przylatują mieszkańcy Europy NY jest lotniskiem najbliższym i ułatwiającym transfery do dalszej części Państwa. Przy wzrastających przyjazdach z Chin, Japonii czy Korei Pd można wytłumaczyć wysokie przyloty na lotnisko w Los Angeles, które stanowi miejsce przesiadkowe do reszty kraju jak i do popularnych dla Japończyków kurortów w Meksyku (Np. Cabo San Lucas).

Najpopularniejsze destynacje turystów w USA

Najczęściej wybraną destynacją w USA wśród turystów odwiedzających kraj jest Nizina Nadbrzeżna a dokładnie subregion Atlantycki stan Nowy Jork. Miasto NY jest najliczniej odwiedzane dla wypoczynku i rekreacji jak i dla celów biznesowych. Nowy Jork znane na całym świecie ze swoim 100letnim hasłem 1 ♥ NY przyciąga na Manhattan, na występy na Broadwayu czy na Wall Street – główne centrum oligarchii finansowej.

Kolejną popularną destynacją są wakacyjne kurorty w subregionie Florydy. Miami czy Orlando z najstarszym na świecie Walt DisneyWorld, Universal Orlando World – wielkim parkiem rozrywki, wielkim Oceanarium Sea World jak i uznaną za jedną z najpiękniejszych plaż na świecie Cocoa Beach.

W subregion Wybrzeża Spokojnego Los Angeles (Hollywood), San Francisco znane na całym świecie przyciąga około 20-30% turystów. Dzieje się tak nie tylko dzięki pięknym wybrzeżom ale Hollywood wylęgarnią gwiazd, aleja gwiazd.....

Miłośnicy sportów zimowych na pewno nie przejdą obojętnie obok atrakcji oferowanych w Górach Kaskadowych i Sierra Nevada. Miłośników przyrody na pewno przyciągnie park

narodowy Wielki Kanion w stanie Arizona (ok. 3%), Sekwoi czy Kings Canyon co widać na tab. 13. Jednak najwięcej turystów odwiedza stolice hazardu Las Vegas.

Overseas Travelers Characteristics	All Overseas Visitors	All Leisure Visitors	All Business Visitors
U.S. Destinations Visited*:			
New England	6%	6%	8%
Massachusetts	5%	5%	6%
Boston	5%	4%	5%
Connecticut	1%	1%	2%
Middle Atlantic	37%	39%	36%
New York	33%	37%	29%
New York City	32%	36%	28%
New Jersey	4%	3%	5%
Pennsylvania	3%	3%	5%
Philadelphia	2%	2%	4%
East North Central	8%	5%	16%
Illinois	5%	3%	9%
Chicago	5%	3%	8%
Ohio	1%	1%	2%
West North Central	2%	1%	4%
South Atlantic	28%	30%	26%
Florida	20%	23%	13%
Miami	10%	10%	9%
Orlando	9%	12%	3%
Tampa/St. Petersburg	1%	2%	1%
Washington D.C.	5%	5%	6%
Georgia	2%	1%	4%
Atlanta	2%	1%	4%
North Carolina	2%	1%	2%
East South Central	2%	1%	3%
West South Central	5%	3%	9%
Texas	4%	2%	8%
Houston	2%	1%	4%
Dallas/Ft. Worth	2%	1%	3%
Mountain	10%	13%	9%
Arizona	2%	3%	1%
Nevada	7%	10%	5%
Las Vegas	7%	10%	5%
Colorado	1%	1%	2%

Tab.13 Najpopularniejsze destynacje w USA 2007
Źródło:
<http://tinet.ita.doc.gov/>

Overseas Travelers Characteristics	All Overseas Visitors	All Leisure Visitors	All Business Visitors
U.S. Destinations Visited*:			
Pacific	23%	21%	31%
California	22%	20%	29%
Los Angeles	11%	11%	13%
San Francisco	10%	10%	11%
San Diego	3%	3%	3%
Anaheim	2%	2%	2%
San Jose	2%	1%	5%
Washington	2%	1%	3%
Seattle	2%	1%	3%
Pacific Islands	12%	19%	2%
Hawaiian Islands	8%	12%	1%
Honolulu	7%	10%	1%
Guam	5%	7%	0%
Atlantic Islands	0%	1%	0%

Tab.14 Najpopularniejsze destynacje w USA 2007
Źródło:
<http://tinet.ita.doc.gov/>

Leisure/Recreational Activities*:			
Shopping	87%	92%	79%
Dining in Restaurants	83%	85%	85%
Sightseeing in Cities	41%	50%	28%
Visit Historical Places	35%	43%	22%
Amusement/Theme Parks	25%	32%	12%
Visit Small Towns/Villages	25%	29%	14%
Art Gallery, Museum	21%	25%	14%
Cultural/Heritage Sights	20%	24%	11%
Water Sports/Sunbathing	19%	27%	7%
Touring the Countryside	18%	21%	11%
Visit National Parks	17%	22%	9%
Guided Tours	16%	23%	7%
Concert, Play, Musical	15%	19%	9%
Nightclub/ Dancing	12%	14%	12%
Casinos/Gambling	9%	11%	7%
Cruises	7%	9%	3%
Attend Sports Events	6%	7%	5%
Golf/Tennis	6%	6%	6%
Ethnic Heritage Sights	4%	5%	2%
Camping/ Hiking	3%	4%	2%
Environmental/Ecological Excursions	3%	3%	2%
Visit American Indian Communities	3%	4%	1%
Hunting/Fishing	2%	2%	2%
Snow Skiing	2%	2%	2%
Ranch Vacations	1%	1%	1%

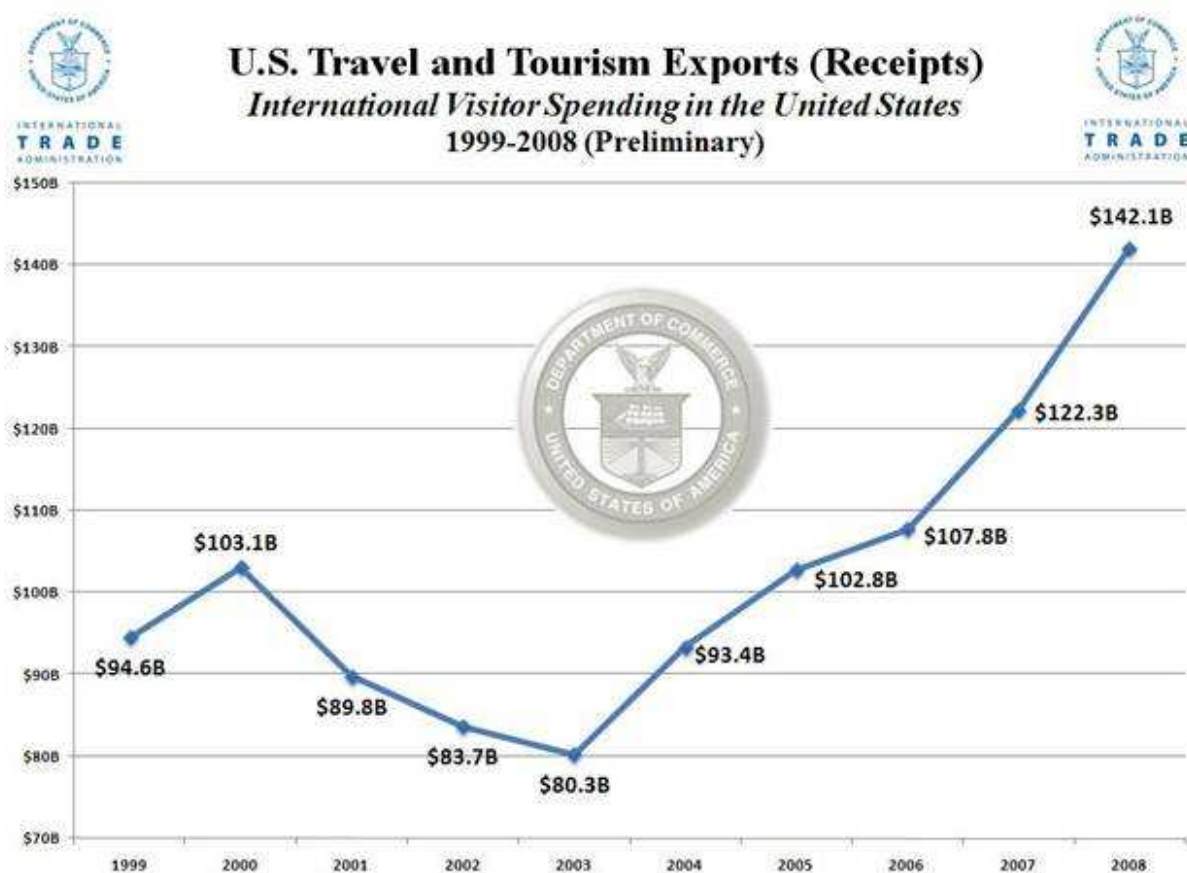
Tab.15 Główne cele przyjazdów turystów
 Źródło:
<http://tinet.ita.doc.gov/>

Ankiety przeprowadzone wśród turystów ukazują główne cele przyjazdów turystów. Na pierwszym miejscu znajdują się zakupy(90%). Stany Zjednoczone to importer wielu dóbr, co sprawia, że wiele rzeczy jest po prostu tańsze. Za atrakcyjnością zakupów w 2007 był pogłębiający się kryzys gospodarczy w USA, co spowodowało niski kurs dolara. Dalej jako cele turyści wskazywali smakowanie amerykańskiej kuchni(85%) czy zwiedzanie miast jak i historycznych miejsc, parków rozrywki.

Sex & Age of Traveler:			
Male Adults	59%	53%	78%
Female Adults	41%	47%	22%
Average Age of Male (years)	42.3	42.1	41.5
Average Age of Female (years)	39.1	38.1	37.8
Occupation:			
Professional/Technical	34%	34%	35%
Manager/Executive	31%	25%	54%
Student	9%	10%	3%
Clerical/Sales	8%	11%	3%
Retired	7%	7%	1%
Homemaker/Housewife	5%	6%	1%
Government/Military	3%	3%	1%
Craftsman/Factory Worker	3%	3%	1%
Annual Household Income:			
Average	\$96,100	\$93,100	\$113,900
Median	\$84,000	\$81,700	\$105,000

Tab.16. Metryczka turystów
 Źródło:
<http://tinet.ita.doc.gov/>

Wyk.3. Wpływy z turystyki przyjazdowej USA.2000-2008

Źródło: <http://tinet.ita.doc.gov/>

Turyści przyjeżdżający do USA wydali w sumie w 2008 roku ponad 142 mld \$ co jest dotychczasowym rekordem (wzrost 16% do roku poprzedniego). Turyści przestali obawiać się ataków terrorystycznych i w porównaniu do kryzysu z 2003 roku w 2008 wydali w USA aż o 77%!! więcej.

Tab.17. Przychodu z tytułu turystyki przyjazdowej do USA 2008

Receipts (Exports)	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008p
Total	\$94,586	\$103,087	\$89,819	\$83,651	\$80,250	\$93,397	\$102,769	\$107,756	\$122,298	\$142,107
% Change	3%	9%	-13%	-7%	-4%	16%	10%	5%	13%	16%
Travel	\$74,801	\$82,400	\$71,893	\$66,605	\$64,359	\$74,546	\$81,799	\$85,720	\$96,712	\$110,469
% Change	5%	10%	-13%	-7%	-3%	16%	10%	5%	13%	14%
Passenger Fares	\$19,785	\$20,687	\$17,926	\$17,046	\$15,891	\$18,851	\$20,970	\$22,036	\$25,586	\$31,638
% Change	-2%	5%	-13%	-5%	-7%	19%	11%	5%	16%	24%

Źródło: <http://tinet.ita.doc.gov/>

III. Rynek Emisji Turystycznej

1) Aktywność turystyczna mieszkańców USA

Amerykanie w 2008 wydali za granicami swojego Państwa w sumie 112.4 mld \$ co jest dotychczasowym rekordem!!

Tab. 18 Wydatki Amerykanów na wyjazdy zagraniczne 2008.

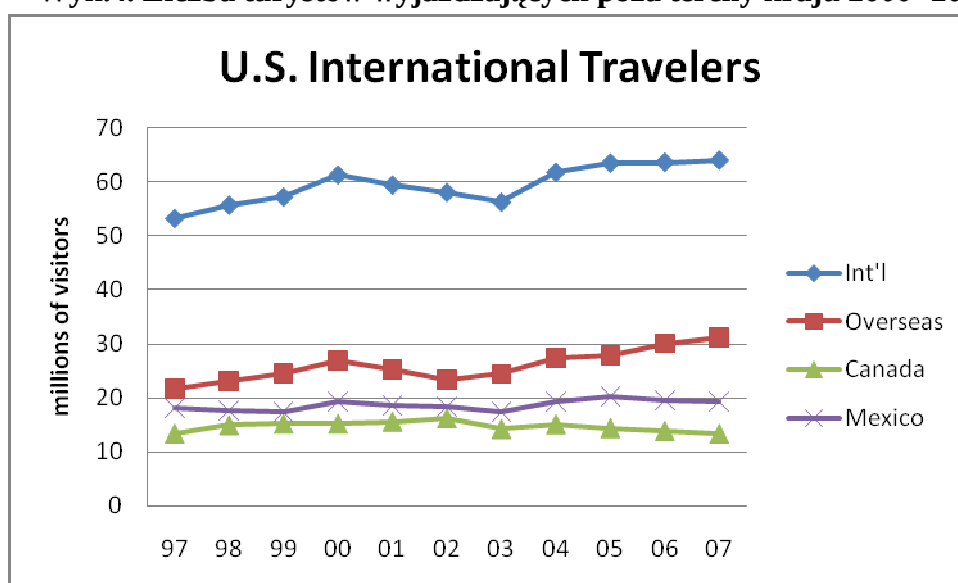
Payments (Imports)	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008p
Total	\$80,278	\$88,979	\$82,833	\$78,684	\$78,436	\$90,468	\$95,119	\$99,605	\$104,653	\$112,429
%Change	5%	11%	-7%	-5%	0%	15%	5%	5%	5%	7%
Travel	\$58,963	\$64,705	\$60,200	\$58,715	\$57,447	\$65,750	\$68,970	\$72,104	\$76,167	\$80,000
%Change	4%	10%	-7%	-2%	-2%	14%	5%	5%	6%	5%
Passenger Fares	\$21,315	\$24,274	\$22,633	\$19,969	\$20,989	\$24,718	\$26,149	\$27,501	\$28,486	\$32,429
%Change	7%	14%	-7%	-12%	5%	18%	6%	5%	4%	14%
Balance of Trade	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008p
Trade Surplus	\$14,308	\$14,108	\$6,986	\$4,967	\$1,814	\$2,929	\$7,650	\$8,151	\$17,645	\$29,678

Źródło: <http://tinet.ita.doc.gov/>

W raporcie z 30 czerwca 2008 wydawnym przez Oddział ds turystyki i rekreacji U.S. Department of Commerce dowiadujemy się, że wpływ z turystyki wyjazdowej wzrósł o 1% w porównaniu z rokiem 2006 pokonując kolejny rekord z wynikiem W 2007 63mln amerykańców podróżowało za granicę kraju. Wzrost ten przypisuje się wyłącznie zwiększonym wyjazdom do krajów z zamorskich – 32mln turystów (+4%). Podróże do Meksyku i Kanady w 2007 notują 1% i 3% spadek.

Kraje w których Amerykanie wydają najwięcej \$ na turystykę: Meksyk 11,1 mld \$, UK 10,5 mld \$, Kanada \$7.mld, Niemcy \$5.9 mld oraz Japonia \$4.7 mld. W 2007 roku wydali także rekordowe sumy we Włoszech, Chinach, HK, Tajwanie, Korei Pd, Australii, Holandii i Argentynie i RPA.

Wyk.4. Liczba turystów wyjeżdżających poza teren kraju 2000- 2007

Źródło: <http://tinet.ita.doc.gov/>

Charakterystyka najpopularniejszych kierunków podróży Amerykanów

Meksyk-przez wiele lat utrzymuje się w czołówce odwiedzanych krajów, chociaż w 2007 zanotował 1% spadek. Liczba wyjazdów do Meksyku przez 10lat ciągle się waha. Najwięcej wyjazdów zanotowano w 1995, 2000,2004. W sumie u swoich pd sąsiadów Amerykanie wydali 11.1 mld \$

Kanada – utrzymuje swoją pozycję na 2gim miejscu pod względem odwiedzanych turystów z USA. W roku 2007 odwiedziło ją 13,4mln turystów. Generalnie Rynek Kanadyjski jest rynkiem rozwijającym się, lecz liczba kanadyjczyków odwiedzających US zdecydowanie przewyższa liczbę turystów z US odwiedzających ten kraj.

Kraje z zamorskie- jak wspominałam wcześniej rekordowy wzrost podróży zza ocean zanotowano w 2007 jak i w 2008. Najważniejsze rynki to: UK, Włochy, Francja, Niemcy, Japonia.

Tab.19,20 Wyjazdy zagraniczne turystów USA 2006/2007 wg Kraju

2007 Rank	Country ²	2006 (000)	2007 (000)	% Change (2007/2006)
1	Mexico	19,659	19,453	-1%
	Mexico (Air)	5,748	5,800	1%
2	Canada	13,855	13,371	-3%
	Canada (Air)	3,881	3,777	-3%
3	U.K.	3,286	3,123	-5%
4	Italy	2,201	2,373	8%
5	France	2,231	2,217	-1%
6	Germany	1,688	1,936	15%
7	Japan	1,538	1,718	12%
8	Jamaica	1,688	1,530	-9%
9	People's Republic of China	1,327	1,374	4%
10	Spain	995	1,093	10%
11	India	904	999	10%
12	Hong Kong	904	968	7%
13	Netherlands	904	937	4%
14	Ireland	844	749	-11%
15	Taiwan	693	687	-1%
15	Brazil	**	687	**
15	Republic of Korea	633	687	9%
18	Switzerland	633	656	4%
19	Australia	603	593	-2%
20	Colombia	**	562	**
20	Greece	482	562	17%
22	Israel	**	500	**
23	Thailand	482	468	-3%
24	Austria	**	406	**
25	Czech Republic	**	375	**

Źródło: <http://tinnet.ita.doc.gov/>

2007 Rank	Country ²	2006 (000)	2007 (000)	% Change (2007/2006)
26	Singapore	422	344	-19%
27	Philippines	271	312	15%
27	Russia	**	312	**
29	New Zealand	301	281	-7%
30	Turkey	**	250	**
31	Vietnam	181	219	21%
31	South Africa	**	219	**
33	Egypt	**	156	**
34	Malaysia	121	125	3%
35	Indonesia	**	94	**
	Bahamas	1,538	**	**
	Aruba	422	**	**
	Subtotal to Overseas ³	30,148	31,228	4%
	Total U.S. Resident Travelers	63,662	64,052	1%

Zródło: <http://tinet.ita.doc.gov/>

Podsumowanie:

Za ocean głównie wyjeżdżano z wielkich miast tj: New York City/Nassau, NY; Los Angeles, CA; San Francisco/Oakland, CA; Washington DC Metro; Chicago, IL and Miami, FL.

Amerykanie podróż planowali zazwyczaj na 3miesiące wcześniej a rezerwacji na samolot dokonywali około 2miesiące przed datą wylotu.

W procesie planowania podróży własne doświadczenia i umiejętność wyszukiwania informacji w sieci znaczenie zdecydowanie wzrosło, na drugim miejscu mieszkańcy USA zgłaszali się do biur podróży, które pomagały przy rezerwacji (35%)

Główne cele podróży zagranicznych to wypoczynek i rekreacja 38%, odwiedziny rodziny, znajomych 34%, biznes 20%

Średnia długość wyjazdu poza USA to około 17,4 nocy

Dla 7% podróżnych była to pierwsza międzynarodowa podróż, średnia ilość podróży dla US przez 12miesiący 2007 to 2,7

44% podróżujących Amerykanów jako środek transportu w odwiedzanym miejscu wykorzystywało Taxi, na drugim miejscu loty, służbowy lub prywatny samochód.

Głównymi sposobami na spędzanie wolnego czasu poza smakowaniem tradycyjnych kuchni było zwiedzanie historycznych miejsc, miast, odwiedzanie wsi.

Średnio turyści wydawali około 1503\$ za bilet lotniczy oraz 1,467\$ za resztę kosztów związanych z podróżą. 55% Używało w podróży kart kredytowych

54% turystów to mężczyźni, liczba kobiet w porównaniu do zeszłego roku zdecydowanie wzrosła. Średni wiek to 46.4 - 43.2

Średni roczny dochód turysty to około 114,400 \$

„Turystów amerykańskich przyciągnie dobra oferta gastronomiczna?”

Z badań wynika, że Amerykanie podróżują głównie do krajów z szeroką ofertą gastronomiczną. Okazało się, że 42% turystów amerykańskich podróżuje w celu pogłębienia wiedzy i doświadczeń gastronomicznych.

Studium American Express Travel ujawnia, że wygrywają destynacje, które są w stanie odpowiedzieć na ten nowy trend, dotyczący w szczególności podróżnych w wieku od 18-34 lat. Destynacje turystyczne chcące zdobyć amerykańskich turystów powinny, więc nastawić

się na ofertę gastronomiczną, ale również wyposażyć się w ofertę kursów i degustacji specjałów kuchni regionalnej. 28% Amerykanów podróżuje za granicę w celu udziału w wielkich wydarzeniach sportowych. Motywacją do wyjazdów jest następnie chęć odbycia podróży z przygodami - 25% turystów oraz chęć uczestnictwa w koncertach i innych wydarzeniach kulturalnych - 21% turystów.”

Źródło www.tur-info.pl

Prognozy UNWTO rozwoju turystyki do 2020 roku

- Liczba podróży na świecie wyniesie w 2020 r. 1561 milionów, a wpływy osiągną wartość 2 bilionów US\$
- Europa pozostanie najczęściej odwiedzanym regionem świata - przewiduje się 717 milionów podróży w 2020 r. i 46% udział w światowym rynku
- Wśród poszczególnych regionów Europy największy wzrost przyjazdów odnotują: kraje Europy Środkowo-Wschodniej (223 mln) oraz południowo - wschodnich krajów basenu Morza Śródziemnego (212 mln)
- Region Azji Wschodniej i Pacyfiku stanie się drugim z kolei po Europie najczęściej odwiedzanym miejscem na świecie i jego udział wzrośnie do 25%.
- Liczba podróży międzyregionalnych, jak się przewiduje, będzie rosła szybciej niż liczba podróży wewnątrz regionów.

Tab. 21 Prognozy przyjazdów na świecie według regionów (w mln)

	prognozy		średnia stopa wzrostu (%)	udział w rynku (%)	
	2010	2020		1995	2020
Świat ogółem	1006,4	1561,1	4,1	100	100
Afryka	47,0	77,3	5,5	3,6	5,0
Ameryki	190,4	282,3	3,8	19,3	18,1
Wsch. Azja i Pacyfik	195,2	397,2	6,5	14,4	25,4
Europa	527,3	717,0	3,1	59,8	45,9
Bliski Wschód	35,9	68,5	6,7	2,2	4,4
Azja Płd.	10,6	18,8	6,2	0,7	1,2
Podróże w ramach danego regionu	790,9	1183,3	3,8	82,1	75,8
Podróże międzyregionalne (dalekodystansowe)	215,5	377,9	5,4	17,9	24,2

źródło: Światowa Organizacja Turystyki (UNWTO); drobna aktualizacja za prezentacją na konferencji UNWTO, Wilno, luty 2008.

2) Turystyka Krajowa

„Według Travel Insight turystyka krajowa w drugim kwartale 2008 miała sięgnąć 489 mld wyjazdów”

Turystyka Krajowa pokrywa się częściowo z turystyką przyjazdową. Amerykanie zazwyczaj podróżują w celach wypoczynkowych 437mln wyjazdów (76%), podróże biznesowe pozostają na stałym poziomie - 132mln wyjazdów.

„Rosnąca inflacja, szczególnie dotycząca wzrostów paliw, jeszcze nie zmniejszyła porządania do podróżowania u Amerykanów, zmienia natomiast ich przyzwyczajenia do wydawania pieniędzy na wyjazdach, co odbija się znacząco na gospodarce kraju”
Douglas Shifflet, przewodniczący i dyrektor naczelny D.K. Shifflet i wspólnicy (firma zajmująca się badaniem rynku turystycznego USA)

Prognozy na rok 2008 były wyznaczane na 2mld wyjazdów krajowych. Natomiast prognozy na rok 2009 zapowiadają spadek liczby podróży (-0.4%) spowodowany wzrostem cen paliw”
źródło <http://www.globalinsight.com> U.S. Domestic Travel Rising to 2.005 Billion Person-Trips in 2008 data odczytu 04.05.09

Mieszkańcy USA jako cel podróży obierają miejsca popularne także wśród turystów przyjeżdżających do kraju. Wybierają w około 60% metropolie NY, Chicago etc i modne kurorty wakacyjne jak Floryda, LA etc

IV Znaczenie rynku USA dla rynku turystycznego w Polsce.

„W 2008 roku brak kontroli na granicach wewnętrznych strefy Schengen sprawił, że wielkość ruchu przyjazdowego jest szacowana na podstawie:

- pomiaru wykonywanego przez Instytut Turystyki;
- publikowanych przez Straż Graniczną bieżących danych o ruchu granicznym (są one częściowe, ograniczone do granicy zewnętrznej strefy Schengen);
- miesięcznych danych GUS o liczbie cudzoziemców korzystających z obiektów zakwaterowania zbiorowego według krajów.

Do uogólnienia wyników pomiaru ruchu służą również:

- wyniki obserwacji i pomiarów ruchu granicznego wykonywanych w 2007 roku przez Instytut Turystyki,
- dane Straży Granicznej z wcześniejszych lat.

Jak podaje GUS, z obiektów zakwaterowania zbiorowego korzystało w ciągu trzech kwartałów 2008 roku 3265 tys. cudzoziemców, o 6,9% mniej niż w odpowiednim okresie 2007 roku. Liczba udzielonych im noclegów zmalała o 6,3%.

Z ważniejszych rynków Unii Europejskiej (ogólnie spadek o 3%) warto podkreślić wzrost liczby gości jedynie z Wielkiej Brytanii i Grecji.

Zgodnie z oczekiwaniami znacznie spadła liczba gości zza wschodniej granicy: Białorusi (o 35%), Ukrainy (23%) i Rosji (13%).

Warto podkreślić, że niekorzystny dla tych krajów efekt Schengen, najbardziej był widoczny w pierwszym kwartale.

Inaczej większość pozostałych krajów: w pierwszym kwartale notowaliśmy z reguły wzrost liczby gości, w drugim – spadek, ale jeszcze niewielki, w trzecim zaś – spadek był z reguły bardzo znaczny.

Do nielicznej grupy krajów, z których liczba gości w ciągu 9 miesięcy wzrosła o ponad 5%, należą kraje pozaeuropejskie, których udział w całości ruchu jest niewielki: Hong Kong, Brazylia, Indie, Chiny, Turcja i Australia oraz kilka krajów europejskich: Rumunia, Szwajcaria, Bułgaria, Grecja, Słowacja, Wielka Brytania i Finlandia. W sumie – goście z tych krajów, z których zanotowano jakikolwiek wzrost, stanowią jedną czwartą wszystkich korzystających, a trzy czwarte przypada na kraje, z których zanotowano spadek liczby gości w bazie noclegowej. „

źródło: badania Instytutu Turystyki w 2008 r

TAB.22. Liczba cudzoziemców korzystających z obiektów zakwaterowania zbiorowego w ciągu czterech kwartałów 2008 roku według krajów (tys.)

Turyści	I kw 2008	II kw 2008	III kw 2008	IV kw 2008	ROK razem	zmiana
Ogółem świat	2900	3380	3880	2800	12960	-13%
27 krajów Unii Europejskiej	2090	2295	2735	1800	8920	-8%
Stara UE	1630	1790	2165	1465	7050	-9%
w tym:						
Niemcy	1150	1190	1410	1030	4780	-9%
Wielka Brytania	100	140	155	100	495	-2%
Holandia	110	60	100	45	315	-5%
Austria	50	80	100	40	270	-8%
Włochy	60	70	80	50	260	-13%
Francja	40	50	75	50	215	-10%
Szwecja	25	55	60	30	170	-15%
Pozostałe kraje UE15	95	145	185	120	545	-13%
Nowa UE	460	505	570	335	1870	-2%
w tym:						
Czeska Republika	40	50	50	40	180	9%
Słowacja	20	20	25	15	80	21%
Litwa	170	200	200	125	695	-3%
Łotwa	100	80	110	50	340	-5%
Węgry	50	60	75	40	225	-10%
Pozostałe kraje UE12	80	95	110	65	350	-1%
Sąsiedzi spoza Schengen	630	730	740	730	2830	-30%
Ukraina	350	410	390	400	1550	-27%
Białoruś	190	210	240	230	870	-36%
Rosja	90	110	110	100	410	-25%
Ważne zamorskie	70	150	165	85	470	-14%
USA	39	85	85	45	254	-20%
pozostałe zamorskie*	31	65	80	40	216	-4%

źródło: badania Instytutu Turystyki w 2008 r

TAB.23. Liczba cudzoziemców korzystających z obiektów zakwaterowania zbiorowego w ciągu czterech kwartałów 2008 roku według krajów (tys.)

Wybrane kraje	Korzystający (tys.)					Zmiany (%)				
	I kw08	II kw08	III kw08	IV kw08	rok 2008	I kw	II kw	III kw	IV kw08	12 mies.
RAZEM	716,7	1177,8	1394,3	746,2	4035,0	-2%	-4%	-10%	-15%	-8%
Ważne zamorskie	39,5	81,2	93,1	45,4	259,1	4%	-12%	-19%	-22%	-15%
Australia	2,3	5,2	7,7	3,1	18,4	21%	-2%	11%	-5%	5%
Japonia	6,3	11,0	12,1	7,6	37,1	15%	-10%	-10%	-33%	-13%
Kanada	2,9	7,4	8,2	3,7	22,3	17%	9%	-3%	-16%	0%
Republika Korei	5,3	8,1	8,5	4,3	26,3	19%	8%	-7%	-30%	-4%
USA	22,8	49,4	56,4	26,8	155,1	-4%	-18%	-26%	-19%	-20%

źródło: badania Instytutu Turystyki w 2008 r

Tab.24. Przyjazdy cudzoziemców do Polski w latach 2005-2007 według krajów (tys.)

	Przyjazdy			Zmiany w 2007 r.				
	2005 rok	2006 rok	2007 rok	I kw.	II kw.	III kw.	IV kw.	Rok
Ogółem	64606,1	65114,9	66207,8	14,3%	3,9%	2,0%	-10,4%	1,7%
Główne kraje zamorskie	516,8	561,9	567,5	9,0%	0,5%	-9,3%	20,4%	1,0%
USA	339,7	353,5	331,0	0,4%	-4,5%	-16,4%	10,0%	-6,4%
Korea Płd	39,4	53,2	63,8	61,5%	25,8%	-3,6%	30,8%	19,9%
Kanada	62,8	72,3	78,0	16,2%	1,1%	4,3%	27,1%	7,8%
Japonia	39,5	40,9	47,5	14,7%	3,6%	4,5%	51,0%	16,1%
Australia	35,4	41,9	47,2	3,5%	8,5%	7,4%	35,5%	12,5%
Pozostałe razem	564,4	622,1	799,0	29,2%	22,8%	22,2%	41,5%	28,4%

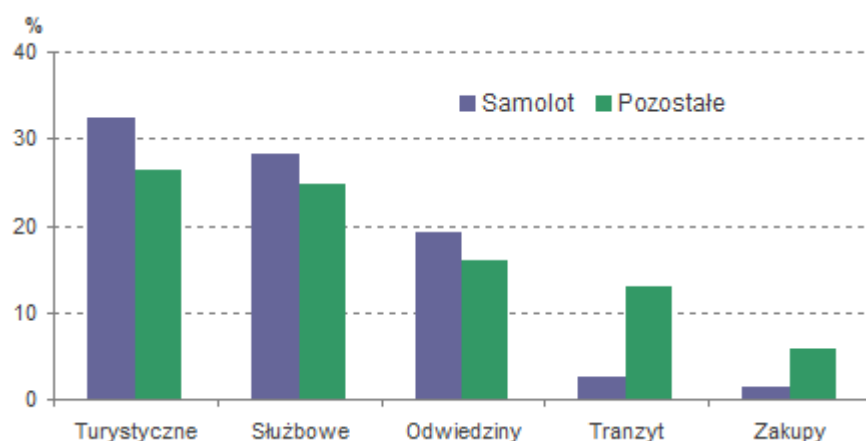
źródło: badania Instytutu Turystyki w 2008 r

Tab.25 Cele przyjazdów

	Ogółem	Niemcy	Stare kraje UE (bez Niemiec)	Nowe kraje UE	Rosja, Białoruś, Ukraina	Główne zamorskie
Turystyczne	27	36	38	14	14	44
Służbowe	26	18	25	37	29	21
Odwiedziny	17	22	21	7	12	20
Tranzyt	11	6	3	27	14	3
Zakupy	5	2	1	0	18	0
Inne cele	14	16	12	15	13	12

źródło: badania Instytutu Turystyki w 2008 r.

Wyk.4. Zróżnicowanie celów pobytu według środka transportu.

źródło: badania Instytutu Turystyki w 2008 r.

Tab.26. Sposób organizacji przyjazdu

	Ogółem	Niemcy	Stare kraje UE (bez Niemiec)	Nowe kraje UE	Rosja, Białoruś, Ukraina	Główne zamorskie
Zakup pakietu	24	23	26	30	9	51
Zakup części usług	8	8	13	11	2	10
Tylko rezerwacja	8	11	11	4	3	6
Samodzielnie	60	58	50	55	86	33

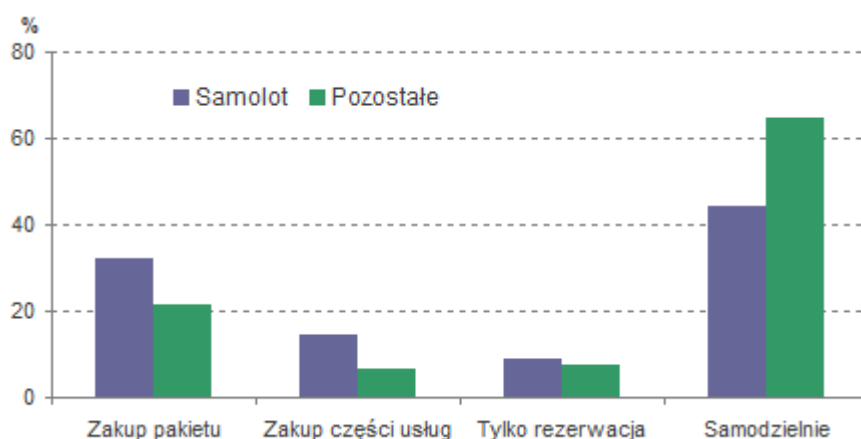
ródło: badania Instytutu Turystyki w 2008 r.

Tab.27 Długość pobytu

	Ogółem	Niemcy	Stare kraje UE (bez Niemiec)	Nowe kraje UE	Rosja, Białoruś, Ukraina	Główne zamorskie
1 do 3 nocł.	59	53	34	75	84	53
4 do 7 nocł.	28	34	43	23	11	16
8 do 28	12	13	22	2	4	28
Ponad 4 tyg.	1	0	1	0	1	3
Średnia liczba noclegów	4,2	4,4	6,0	2,5	2,7	6,7

ródło: badania Instytutu Turystyki w 2008 r.

Wyk.5. Zróżnicowanie sposobu organizacji podróży według środka transportu.

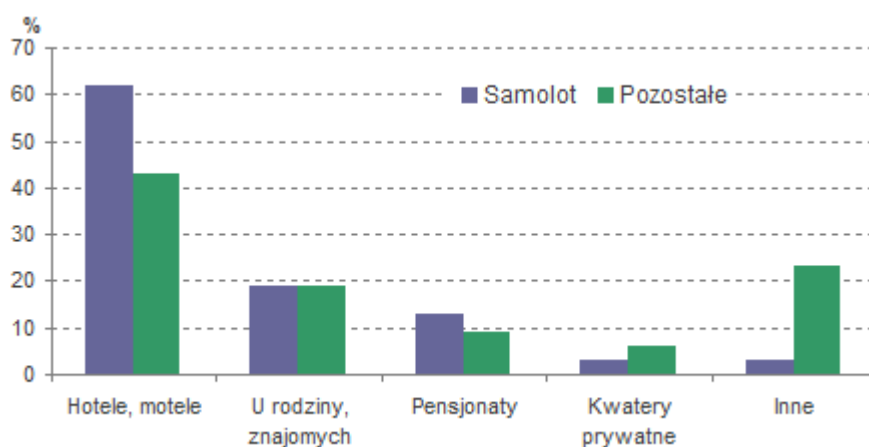
źródło: badania Instytutu Turystyki w 2008 r.

Tab. 28 Baza noclegowa

	Ogółem	Niemcy	Stare kraje UE (bez Niemiec)	Nowe kraje UE	Rosja, Białoruś, Ukraina	Główne zamorskie
Hotele, motele	47	48	55	36	40	68
U rodziny/ znajomych	19	22	21	13	19	23
Pensjonaty	10	14	13	5	5	8
Kwatery prywatne	5	4	4	5	11	0
Inne	19	12	7	41	25	1

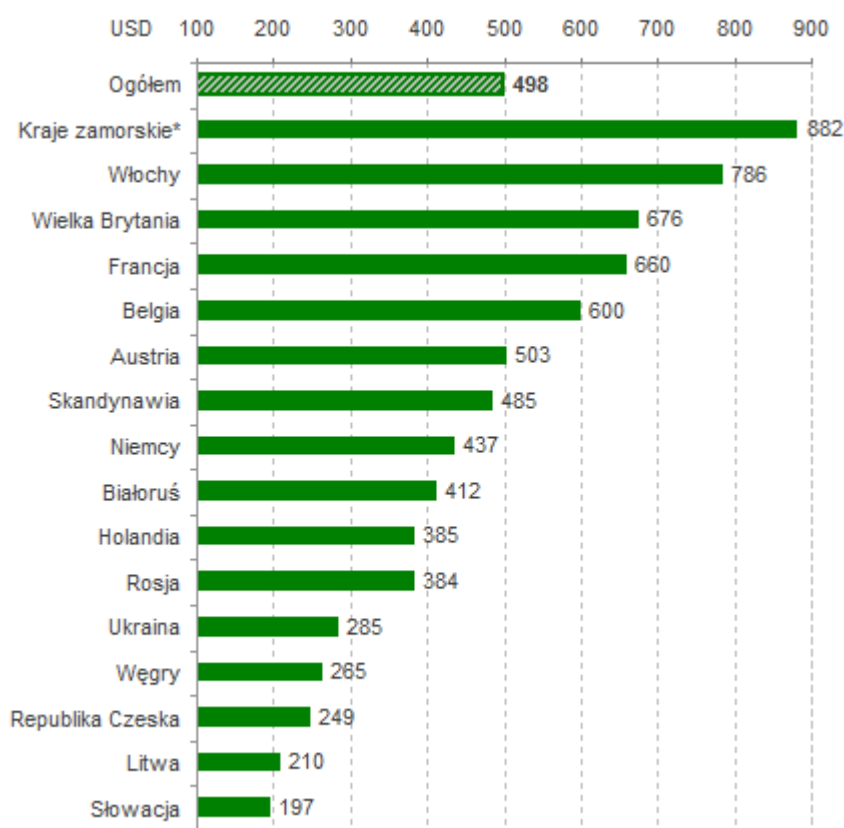
źródło: badania Instytutu Turystyki w 2008 r.

Wyk.6. Zróżnicowanie bazy noclegowej według środka transportu.

źródło: badania Instytutu Turystyki w 2008 r.

Rys. 4. Przeciętne wydatki turystów na osobę w trzech kwartałach 2008 roku w USD (według krajów)

źródło: badania Instytutu Turystyki w 2008 r.

Kraje zamorskie: Australia, Japonia, Kanada, Korea Płd.

Zakończenie

„Liczba turystów odwiedzających Polskę spadła o prawie 10 proc. Zmniejszyły się przyjazdy z Rosji i Ukrainy, ale rośnie liczba turystów z Wielkiej Brytanii i Irlandii. Tegoroczne dochody od cudzoziemców sięgną 11 mld dol., a Polacy zostawią za granicą 7-8 mld zł.

...Odpoczynek w Polsce przestał też być tani. Najbardziej odczuli to Amerykanie, dla których koszt pobytu w Polsce tylko w ostatnim roku wzrósł o ponad 20 proc....

Dochody z turystyki liczone w dolarach według Instytutu Turystyki w tym roku będą wyższe o 10 proc. i sięgną 11 mld dol. Jednak, biorąc pod uwagę obecną cenę dolara, to w złotych branża turystyczna odnotowała spadek dochodów o ponad 14 proc. Jest jeszcze jedna zła wiadomość - zmniejsza się liczba zagranicznych turystów. W wypadku naszych wschodnich sąsiadów spadek jest dramatycznie duży, średnio o 30 proc. To wynik przede wszystkim wprowadzenia dla tych krajów wiz Schengen.

Polska przestała być dla zagranicznych gości tanim krajem.

- Jest mniejsze zainteresowanie naszym krajem z powodu bardzo mocnej złotówki - mówi Wiesław Piegat z warszawskiej izby turystyki.

Tylko z powodu różnic kursowych koszt pobytu w naszym kraju dla Amerykanów wzrósł w ostatnim roku o ponad 20 proc.

Wydatki w Polsce

- Sytuacja jest dramatyczna, bo przyjazdy spadły o 20-30 proc. - mówi Tadeusz Milik, prezes Furnel Travel, firmy, która specjalizuje się w turystyce przyjazdowej.

Dla zagranicznych turystów Polska przestała być konkurencyjna cenowo.

- Nie tylko złotówka jest mocna, ale dodatkowo wzrosły ceny podstawowych usług związanych z turystyką. W niektórych dziedzinach jesteśmy już drożsi od Niemców - twierdzi prezes Milik.

Problemy ograniczonych przyjazdów turystów dotyczą bezpośrednio około 1 mln osób, które pracują w turystyce i branżach z nią związanych. Według danych Polskiej Organizacji Turystycznej ten dział gospodarki wytwarza ok. 7 proc. dochodu narodowego. Przeciętny zagraniczny turysta pozostawia w Polsce ponad 350 dol. To nadal niewiele w porównaniu z innymi europejskimi krajami, ale niekorzystne jest to, że aż 80 proc. tych pieniędzy przeznaczanych jest na żywność i noclegi.

- Najczęściej z powodu drożyzny zagraniczni turyści skracają pobyt w Polsce - mówi Wiesław Piegat.

Jednak jak wskazują statystyki, wiele osób rezygnuje w ogóle z przyjazdu do Polski. W najgorszej sytuacji są Amerykanie. Dla nich cała Europa jest w tej chwili bardzo droga. Kilka lat temu dolar był znacznie droższy od euro, a dzisiaj to euro jest o prawie połowę droższe. Firma Word Hotels szacuje, że w I kwartale tego roku liczba amerykańskich gości w hotelach w UE spadła o 15 proc. Instytut Turystyki ocenia, że na początku roku liczba amerykańskich turystów spadła o 5 proc.

- Moim zdaniem liczba przyjazdów amerykańskich turystów do Polski spadła nawet o 60-70 proc. - twierdzi z kolei prezes Milik.

Nawet wśród naszych rodaków za oceanem kwestia kosztów podróży i pobytu zaczyna być główną barierą przyjazdów do starego kraju."

*Źródło: artykuł „Zagraniczni turyści nie chcą już przyjeżdżać do Polski”
www.gazetaprawna.pl*

Bibliografia:

- 1) Geografia turystyczna świata część 2, pod redakcją Jadwigi Warszńskiej.
- 2) www.prezydent.pl
- 3) www.polonia-biznes.com
- 4) www.aiportsusa.com
- 5) www.usatoday.com "Travel cutbacks slash service to midsize airports, Airline schedule changes at 300 U.S. airports, U.S. airports, by the numbers" (data odczytu 02.05.09)
- 6) <http://www.globalinsight.com> **U.S. Domestic Travel Rising to 2.005 Billion Person-Trips in 2008** data odczytu 04.05.09
- 7) www.polonia.net
- 8) <http://www.wttc.org/>
- 9) <http://www.intur.com.pl/trendy.htm>
- 10) <http://www.tinet.ita.doc.gov/>
- 11) <http://www.pot.gov.pl>
- 12) <http://www.atrakcje-turystyczne.com/>
- 13) <http://skarby-swiate.pl>
- 14) <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/>
- 15) <http://www.dksa.com/>
- 16) <http://www.globalinsight.com/>
- 17) www.egospodarka.pl
- 18) <http://www.ustravel.org>

Dla wszystkich stron internetowych data odczytu 30.04-07.05.2009